

Semesterbok

1. semester

Våren 2009

Kull V09

Det medisinske fakultet
Det odontologiske fakultet
Universitetet i Oslo

Forord

Velkommen til det integrerte tannlege-, ernæringsfysiologi- og legestudiet ved Universitetet i Oslo!

En omfattende reform av medisinstudiet ble igangsatt høsten 1996, og danner grunnlag for integreringen av de tre studiene. Problembasert læring (PBL) er det sentrale pedagogiske prinsipp. Temaene som det vil bli undervist i de første tre og et halvt semestrene gir en felles teoretisk plattform for de videre studier. I tillegg vil du også få se hvordan ditt eget fag som klinisk ernæringsfysiolog, tannlege eller lege praktiseres. Husk å være deg bevisst din egen fagidentitet, men respekter samtidig dine medstudenters fag!

Lykke til!

Med vennlig hilsen

Magne Bryne
Leder for semesterutvalget

Kjersti Meyer Petersen
Semesterkoordinator

Semesterbok

1. semester i det integrerte tannlege-, ernæringsfysiologi- og legestudium ved Universitetet i Oslo.

Innhold

1.	Innledning	5
2.	Semesterledelse og praktiske opplysninger	8
3.	Semesterets faglige innhold	12
4.	Læringsmål	31
5.	Undervisnings- og læringsformer	31
6.	Læremidler/anbefalt faglitteratur	40
7.	Evaluering/eksamen	41
8.	Fra forskerlinjen	42
9.	Timeplanen	44
10.	Liste over undervisere	77
11.	Ex.phil.	79
12.	Fortegnelse over forventede kjemikunnskaper	80

STUDIEPROGRAMMET MASTERGRAD I ODONTOLOGI

Utdanningsplan for mastergrad i odontologi ved Det odontologiske fakultet,
Universitetet i Oslo av 300 studiepoeng (jfr. forskrift om krav til mastergrad av
2. juli 2002 § 4)

År	Sp	Semester	Tema	Undervisningsformer	Vurderingsformer
1	30	1. semester - "Introduksjon"	Human biologi, Samf. & metode, Ind. & komm., ex.phil	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer, praksis	Integr. skr. eksamen
	30	2. semester - "Livsproses- sene"	Cellebiologi	Forelesninger, PBL, kurs, praksis	Integr. skr. eksamen
2	30	3. semester - "Organsyste- mene"	Signalveier, sirkulasjon/ respirasjon, blod/immuol/mikrobiol, nyre/syre- base	Forelesninger, PBL, kurs, klin. smågruppeunderv. (prop. ferdighets- trening)	Integr. skr. eksamen Stasjonseksamen
	15	4. semester, del I - "Ernæring"	Fordøyelsessystemet	Forelesninger, PBL, kurs	Integr. skr. eksamen
	15	4. semester, del II - "Hode/munn"	Nervesystemet og sansene, hodet/ tyggeorganet/munnhulen, tenner og periodontium; utvikling, struktur og intro. til beh.	Forelesninger, PBL, kurs	Stasjonseksamen Integr. skr. eksamen
3	30	5. semester - "Forb. til klinikk/ normalfunk- sjon"	Det orale økosystem, ferdighets- trening og biomaterialer, pasient- kontakt	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer, Demonstrasjoner, simulator/ propedevtikk, gruppeoppgave, klinisk tjeneste	Praktisk-klinisk prøve Integr. skr. eksamen
	30	6. semester - "Allm.odont./ oral sykdom"	Innl. klinikk; sykdomsutv. i mucosa, spyttkjertler, harde tannvev, tennenes festeapparat og malokklusjonenes morfologi, kariesprofylakse, diagnostikk og journalopptak	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, simulator, pas.beh.	Integr. muntlig gruppeeksamen
4	30	7. semester - "Allm.odont./ bivirkninger"	Inflammasjon, skader, bivirkn. av biomat., vevsreaksjoner/ kjeve- ortopedi, bittfunksjonslære - dysfunksjon, rtg.undersøkelser med OPG, patologi og autoimmune sykdommer, ØNH/oral kirurgi, farmakologi	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, pas.beh. voksne, sykehustj.	Praktisk-klinisk eksamen
	30	8. semester - "Oral rehabili- tering/voksne"	Periodonti, avtagbar protetik, k, implantatbasert protetik, kariologi, biomaterialer, orale svulster, oral kirurgi/oral medisin, oral radiologi, gerodontologi, kjeveortopedi, farmakologi, lystgassanalgesi,	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, pas.beh. voksne, prosjektarbeid	Integr. skr. eksamen
5	30	9. semester - "Oral rehabili- tering/barn"	Barn og unge i allm.praksis, diagn./ beh.planl./ ind.rettet vurdering/oral rehab., samarbeid, odont. & samf.	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, pas.beh. voksne/barn, prosjektarbeid	Skr. eksamen (kortsvar) Klinisk eksamen m. kjent pas
	30	10. semester - "Ind.rettet behandling"	Diag./ beh.planl./ ind.rettet vurdering/oral rehab., barn og unge i allm.praksis, interdisipl. beh. og beh. som krever særskilt ekspertise, samarbeid, odont. & samf.	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, pas.beh. voksne/barn, praksis, prosjektarbeid	Godkj. prosjekt Skr. eksamen (intgr.oppg og kortsvar) Klinisk eksamen m. ukjent pas.

1. Innledning

I dette heftet står den viktigste informasjonen om undervisningen i 1. semester. Du får informasjon om hvem som har det faglige ansvaret for semesteret, om læringsmål og det faglige innholdet, om undervisningsformer og om evaluering. Heftet inneholder også detaljerte timeplan-oversikter for hver uke gjennom semestret.

Den første uka i semestret, 20.- 23. januar er kalt uke «0», fordi alle studenter ennå ikke har kommet til semesterstart. I denne uka legges det størst vekt på informasjon om studieopplegget. 26.- 30. januar er uke «1». Uke «20» er satt av til eksamen og evaluering. Semesteret er slutt tirsdag 16. juni.

Ex. Phil

Alle medisin-, odontologi- og ernæringsstudenter som ikke allerede har bestått examen philosophicum, vil bli forhåndspåmeldt til exphil-seminarer. Det er satt av tre seminargrupper til disse studentene, som alle går på samme tid (torsdager kl. 16.15-18.00). Siden deltagelse i seminarundervisningen er obligatorisk og det vil føres oversikt over tilstedeværelsen, er det viktig at du møter på riktig gruppe. Hvilken gruppe du er påmeldt, ser det i StudentWeb under Innsyn → Undervisningsinfo. I tillegg til seminarundervisningen, tilbys det åpne forelesninger.

For nærmere informasjon om tid og sted for undervisning, pensum, krav til fremmøte på seminarundervisningen med mer, se Exphils semestersider:
<http://www.uio.no/studier/emner/hf/ifikk/EXPHIL03/v09/>

Norskkurs

For mer informasjon om norskkurs for studenter som ikke har norsk som hovedmål fra treårig videregående skole og som ikke har nordisk språkbakgrunn, se:
<http://www.uio.no/studier/emner/hf/iln/NORINT0142/>

Studieplan i odontologi

Fra 1996 er det innført ny studieplan i odontologi. Hva er så bakgrunnen for dette? Utgangspunktet er enkelt. Tannlegenes arbeidsområde er og har vært munnhulen og kjeven. Tidligere har muligens odontologien i for stor grad vært orientert mot munnhulen som et isolert område. Erfaring og forskning har vist at munnhulen må sees i sammenheng med resten av kroppen. Kjennskap til pasientens generelle helse er en forutsetning for å kunne utøve odontologi på en forsvarlig måte. Utdanningen må derfor stå i forhold til fremtidens arbeidsoppgaver.

Hvilke forandringer i arbeidsoppgaver er det tale om?

Man har i befolkningen i løpet av de senere år registrert en reduksjon når det gjelder de tradisjonelle tannsykdommene så som karies (tannråte) og periodontitt (tannløsningssykdommer). Når det gjelder andre forhold så som sykdommer i munnhulens bløtvev, følgetilstander av misdannelser, bittfunksjonsproblemer og skader antar man at dette vil være tilnærmet konstant. Dessuten vil odontologene i større grad enn tidligere måtte forholde seg til munnhuleproblematikk hos grupper av pasienter som lever med kroniske, ofte alvorlige sykdommer. Videre vil nye behandlingsteknikker sette høye krav til tannlegens spesialkompetanse, samtidig som en strøm av ny faglig informasjon setter store krav til den

enkelte tannleges vurderingsevne.

Den nye studieplanen tar derfor sikte på blant annet å gi økt kompetanse innenfor:

- diagnostikk og behandling av munnhulesykdommer
- generell medisin
- biologisk statistikk og analyse av vitenskapelige og kommersielle data
- bivirkningsproblematikk i forhold til biomaterialer og medikamenter

Når det gjelder styrking av kompetansen innenfor generell medisin er dette i første rekke nødvendig for at tannlegen skal kunne være i stand til å vurdere og behandle sykdom og skader i kjeve/munnhuleområdet på en adekvat måte. Dette søkes oppnådd ved samarbeide med Det medisinske fakultet i de 3 1/2 første semestrene og senere i studiet ved øket vekt på oral medisin og kontakt med sykehusmiljøer i øre-nese-hals og indremedisin/kjeve-kirurgi. Bli derfor ikke overrasket om du i fellessemestrene blir stilt overfor teoretiske og praktiske oppgaver som du ikke synes har umiddelbar relevans for tannlegen.

Senere i studiet skal studentene skrive en skriftlig prosjektoppgave, i 8-10. semester. Deler av studiet er lagt opp som praksisstudium utenfor institusjonen (1,2 og 10. semester). Blant annet vil du få tjeneste i den offentlige tannhelsetjenesten.

De mål som er satt opp for det nye odontologistudiet kan bare nås ved en studieform som legger grunnen for egen læring langt utover studietiden. Her kommer problembasert læring (PBL) inn som et viktig element.

Studieplan i ernæring

Ernæringsstudiet er fra januar 1997 knyttet til Det medisinske fakultet som tildeler gradene bachelor og master for fullførte lavere og høyere grads studier i ernæring.

Målet for bachelorstudiet er å tilegne seg grunnleggende kunnskaper i biologi, biomedisin og samfunnsmedisin med spesiell vekt på ernæring og kjennskap til vitenskapelige arbeidsmetoder. Gjennom masterstudiet utdyper studenten sine kunnskaper og får erfaring med vitenskapelige arbeidsmetoder gjennom arbeid med masteroppgaven og -pensum.

I første del av bachelor-studiet (3 1/2 semester) følger studentene det samme studieopplegg som medisin- og odontologistudenter (Oslo-96). Resten av bachelor-studiet (3 1/2 semester) er spesielt tilrettelagt for ernæringsstudentene innen rammen av et regelverk for bachelor graden. En ny studieplan trådte i kraft høstsemesteret 2003.

Det tas opp 20 studenter hver høst til ernæringsstudiet ved Universitetet i Oslo.

Studieplan i medisin

De første 3 1/2 semester av studiet er felles for studenter i medisin-, ernærings- og odontologistudiet. Det eneste som foregår separat for medisinene er "tidlig pasientkontakt" i 1. og 2. semester og propedeutisk undervisning i 3- og 4- semester.

Grunnutdanningen skal være felles for alle leger. Studenten skal i løpet av studiet, gjennom praktisk og teoretisk utdanning, og gjennom stadig kontakt med pasienter ha ervervet

nødvendige kunnskaper og ferdigheter som grunnlag for senere spesialisering innen alle spesialiteter, og for å kunne gjennomføre turnustjenesten og deretter fungere adekvat i helsetjenesten: ha utviklet holdninger og tenkemåter som avspeiler selvstendighet, evne til vitenskaplig tenkemåte og ansvarsbevissthet; ha kunnskap om og erfaring i samarbeid innenfor helsearbeidets viktigste områder, og: ha utviklet de nødvendige holdninger og ferdigheter for livslang læring.

En viktig intensjon ved studieplanen i medisin er at studiet skal være *studentaktiviserende* og gi studentene et reelt ansvar for egen læring. Problembasert læring (PBL) er en viktig læringsform, særlig i den første delen av studiet, som et redskap både for *fagintegrering* og studentaktivisering. Gruppearbeid – PBL og klinisk smågruppeundervisning – gir også mulighet for trening i *samarbeid*. Studentene får *pasientkontakt* i stigende omfang gjennom hele studiet, med en forsiktig start i det første studieåret. Timeplanene er lagt opp slik at det skal være rimelig tid til egenaktivitet: lesing, litteratursøking, studentdrevne studiegrupper, klinisk trening. Det er viktig at studentene bruker denne tiden til studieaktivitet for å nå læringsmålene i studiet.

Studiet varer i 6 år og består av 12 semestre, hvert på 20 uker. Undervisningen i basal- og laboratoriefag dominerer de 3 og 1/2 første semestrene, men følger studentene gjennom hele studiet og integreres med undervisningen i kliniske og samfunnsmedisinske fag. Pasientkontakten øker gradvis utover i studiet. I 2. halvdel av 4. semester og 5.-9. semester undervises videre i undersøkelsesteknikk og sykdomslære i organsystemene. Det meste av undervisningen foregår på de store universitetssykehusene. I 8. semester er det 3 ukers utplassering i psykiatrisk poliklinikk eller institusjon. 10. semester omfatter 6 ukers utplassering i allmennpraksis og 6 uker i sykehus utenfor universitetssykehusene, og en undervisningsblokk som i hovedsak omfatter samfunnsmedisin og allmennmedisin. I 11./12. semester undervises det integrert i klinisk medisin med utgangspunkt i symptomer.

Alle studenter skal levere et selvstendig skriftlig arbeid (prosjektoppgave) i sitt 11. semester. Det er satt av 6 uker i 8. semester og 6 uker i 11. semester til arbeid med oppgaven. Presentasjon av oppgaven for et senere kull kan inngå som en obligatorisk del av oppgaveskrivingen.

Det er én integrert eksamen, som ofte består av en skriftlig og en muntlig del, i slutten av hvert semester, med unntak av 4. semester, der det også er eksamen midtveis i semestret, og 11. semester, der det ikke er eksamen.

2. Semesterledelse og praktiske opplysninger

Semesteret blir ledet av et eget utvalg for første semester, felles for de to fakultetene, med tre lærere og to studenter (en tannlegestudent og en legestudent).

Professor Magne Bryne, semesterleder
Professor Guro Valen
Professor Torbjørn Moum
Stud. med. Henriette Cecilie Jodal
Stud. odont. Camilla Helms
Semesterkoordinator Kjersti Meyer Petersen

Dersom det er spørsmål du ønsker å ta opp med semesterledelsen, kan du henvende deg til en av studentrepresentantene, til den som til enhver tid er semesterleder eller til et annet medlem av semesterstyret. Se adresser og telefonnumre pkt 2.1. Dersom du har spørsmål som gjelder den praktiske organiseringen av undervisningen, kan du ta dette opp med studiekonsulent Kjersti Meyer Petersen. Hun vil kunne henvise deg videre til fakultetssekretariatene hvis det er nødvendig.

2.1 Viktige adresser og telefonnumre

Semesterutvalget

Professor Magne Bryne
Institutt for oral biologi
Bygning for preklinisk odontologi
Boks 1052 Blindern

Tlf.: 22 84 03 73
Fax: 22 84 03 02
magne.bryne@odont.uio.no

Førstekonsulent Kjersti M. Petersen (**koordinator**)
Studieseksjonen
Boks 1018 Blindern

Tlf.: 22 85 11 04
Fax: 22 85 11 06
k.m.petersen@medisin.uio.no

Professor Guro Valen
Avdeling fysiologi
Domus Medica,
Boks 1103 Blindern

Tlf.: 22851153
Fax: 22851249
guro.valen@medisin.uio.no

Professor Torbjørn Moum
Avdeling medisinske atferdsfag
Domus Medica, rom 1161
Boks 1111 Blindern

Tlf.: 22 85 14 31
Fax: 22 85 13 00
torbjorn.moum@medisin.uio.no

Studentrepresentanter:
Stud.med. Henriette Cecilie Jodal, V08

h.c.jodal@studmed.uio.no

Stud.odont. Camilla Helms, H08
Vara: Stud.odont. Christoffer Sveaas Skøyen, H06

camihelm@student.odont.uio.no
chriskoy@student.odont.uio.no

Stud.ern., se fagutvalgets nettsider:

<http://www.nutrition.uio.no/stud/Studentsider/Fagutvalget.html>

Observatører:

Universitetslektor Bente Wilmar
Seksjon for antropologi og sosialmedisin
Boks 1130 Blindern

Tlf.: 22 85 05 88
Fax: 22 85 05 90
bente.wilmar@medisin.uio.no

Hovedbibliotekar Anne-Marie Haraldstad
Bibliotek for medisin og helsefag
Boks 1113 Blindern

Tlf.: 23 07 44 29
Fax: 23 07 44 30
a.m.b.haraldstad@ub.uio.no

Professor Lene Frost Andersen
Avdeling for ernæringsvitenskap
Boks 1046 Blindern

Tlf. 22 85 13 74
Fax: 22 85 15 31
l.f.andersen@medisin.uio.no

Studentinfosenteret:

<http://www.med.uio.no/studier/infosenter/>
Institutt for medisinske basalfag
Boks 1110 Blindern

student.info@medisin.uio.no

Tlf.: 22 85 11 36
Fax: 22 85 11 06

Studentveiledningen for medisin og odontologi (Studenter som veileder studenter)

<http://www.med.uio.no/studier/studentv/>

Tlf.: 22 85 11 85
Fax: 22 85 11 06
student.veiledning@medisin.uio.no

Studentveiledningen for ernæring

Rom 2118 Domus Medica
http://www.nutrition.uio.no/stud/kontakt_oss.html

Tlf: 22 85 13 56
studieve@basalmed.uio.no

Det medisinske fakultet - Studieseksjonen

<http://www.med.uio.no/studier/studieseksjonen/>

Domus Medica
Boks 1018, Blindern

Fax: 22 85 14 61
Tlf.: 22 85 14 19

Eksamen:

Førstekonsulent Rita Iren Olsen

Tlf: 22 85 14 19
r.i.olsen@medisin.uio.no

Det odontologiske fakultet - fakultetsadministrasjonen

<http://www.odont.uio.no/>

Geitmyrsveien 69, 3. et.
Boks 1142, Blindern

infosranke@odont.uio.no

Studiekonsulent Mai-Britt Rasmussen

Tlf.: 22 85 22 41
Fax: 22 85 23 32

Tlf.: 22 85 22 84
m.b.e.rasmussen@odont.uio.no

Avdeling for ernæringsvitenskap

<http://www.nutrition.uio.no/>

Domus Medica,
Boks 1046, Blindern

Tlf.: 22 85 13 40
Fax: 22 85 13 41

Studiekonsulent Alieu S. K. Cham

Tlf.: 22 85 13 56

a.s.cham@medisin.uio.no

Fagutvalget ved ernæringsvitenskap

E-post: nutri-fagutvalg@basalmed.uio.no

Nettside: <http://www.nutrition.uio.no/stud/Studentsider/Fagutvalget.html>

Medisinsk studentutvalg

Boks 1170, Blindern

Tlf. 23 07 43 74

RH, B1, Rom 1024 (vis à vis bibl. Rikshospitalet)

E-post: msu-leder@msu.oslo.no

Odontologisk studentutvalg

Postboks 1109 Blindern

De Odontologiske Klinikker

Geitmyrsveien 71/69

Tlf: 22 85 23 66

E-post: osu@odont.uio.no

Bibliotek for medisin og helsefag

Rikshospitalet, Sognsvannsveien 20

<http://www.ub.uio.no/umh/>

Tlf.: 23 07 44 20

Åpningstid: 08.30-19.00, sommertid: 08.30-16.00

Fax: 23 07 44 30

2.2 Studieinformasjon

Hovedkanal for studieinformasjon ved Det medisinske fakultet er Studieportalen Mine Studier, <http://minestudier>. Fakultetet krever at du som student sjekker Mine studier minst to ganger i uken slik at du får med deg endringer i timeplanen og viktige meldinger fra studieadministrasjonen. Disse meldingene får du ikke andre steder. Har du problemer med innlogging, kontakt student-IT.

NB! Kun studieadministrative beskjeder gis i portalen. Beskjeder angående sosiale aktiviteter o.l. sendes til studentenes e-postadresse ved UiO.

Alle studenter har tilgang til webmail, se: <http://webmail.uio.no>.

2.3 Student-IT

Informasjon om student-it ved fakultetet: <http://www.med.uio.no/it/student/>
På denne siden finner du bl.a. en oversikt over fakultetets PC-stuer med kontaktpersoner for brukerstøtte. Kontaktpersonene for PC-stuene gir brukerstøtte og har ansvar for maskinene. Gi beskjed til dem hvis noe ikke fungerer som det skal! Kontakt brukerstøtte på PC-stuen der du normalt har undervisning.

IT-hjelp utenom fakultetets åpningstider og hjelp med hjemme-PC: Fakultetet har ikke støtte for studenters hjemmemaskiner. UiO har imidlertid en del sentrale it-tjenester som er tilrettelagt for studenters hjemmebruk: <http://www.usit.uio.no/it/hjemmekontor/>

Informasjonsteknologi - brukerstøtte: Spørsmål kan rettes til Houston (USITs veiledningstjeneste): houston@usit.uio.no
Se: <http://www.usit.uio.no/it/houston/>

2.4 Semesterregistrering og bekreftelse av utdanningsplan

Semester- og kopiavgift

Du må betale semesteravgiften for å bli registrert som student.

For betaling: Logg deg inn på <http://www.uio.no/studier/studentweb/>

Bruerveiledning: <http://www.uio.no/studier/studentweb/hjelp/index.html>

Tjenesten krever at du identifiserer deg med fødselsnummer og PIN-kode. Dersom du ikke husker PIN-koden din, send e-post med Subject "PIN" til semesteravgift@admin.uio.no med følgende opplysninger: Navn, fødselsnummer (11 siffer), opplysninger om eventuelle eksamener avlagt ved UiO. Du kan også kontakte Studentinfosenteret i DM. Kontakt Student-IT hvis du ikke husker brukernavn/ passord for tilgang til maskinene på PC-stuene. For ytterligere informasjon om semester- og kopiavgift, samt frister for betaling, se: <http://www.uio.no/studier/studentweb/semesteravgift.html>

Bekreftede utdanningsplan

Alle som er studenter på studier av 60 studiepoengs omfang eller mer, skal ha en utdanningsplan. Utdanningsplanen inneholder bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og om studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter. En utdanningsplan er et verktøy i planleggingen av studiet. Gå til <http://www.uio.no/studier/utdanningsplan/> og velg *Gå direkte til Studentweb* for å registrere deg og for å bekrefte utdanningsplan. Du må bekrefte utdanningsplan hvert semester for å bli registrert som aktiv student. **Frist for å bekrefte utdanningsplan er 1. september i høstsemesteret og 1. februar i vårsemesteret.**

Melding til eksamen

Studentene på profesjonsstudiene medisin og odontologi blir administrativt meldt opp til eksamen og undervising. Du skal derfor bare bekrefte eksamensmeldingen i Studentweb ved trykke "OK" i feltet for eksamensmelding. NB! Skal du imidlertid ta andre eksamener ved universitetet dette semesteret må du melde deg til disse. Det er viktig at du angir kode og eksamenssemester for det fag/emne du studerer og skal avlegge eksamen i.

2.5 Skikkethetsvurdering

Kunnskapsdepartementet har 30. juni 2006 fastsatt forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 4-10 har tidligere omfattet lærerutdanninger, men utvides nå til også å omfatte nærmere angitte helse- og sosialfagutdanninger, deriblant profesjonsstudiet i medisin.

Den løpende skikkethetsvurderingen skal foregå gjennom hele studietiden. Dette er blant annet begrunnet ut i fra hensynet til pasienter og klienter som studentene er i kontakt med. Den enkelte students skikkethet skal vurderes løpende både i den teoretiske og den praktiske delen av studiet.

For mer informasjon, se: <http://www.med.uio.no/studier/medisin/regler/skikkethet.xml> eller <http://www.nutrition.uio.no/stud/skikkethet.html>

3. Semesterets faglige innhold

3.1 Overordnede mål for semesteret

Generelt om 1. semester

Et overordnet mål for første semester er å gi studentene en plattform av kunnskaper, ferdigheter og holdninger som kan danne grunnlag for undervisningen i senere semestre. Semesteret skal bidra til å fremme en helhetsforståelse av mennesket, der både biologiske, psykologiske og sosiale aspekter er med. Mot slutten av semesteret blir denne forståelsen konkretisert i presentasjonen av en bio-psyko-sosial modell for medisinsk, ernæringsfysiologisk og odontologisk virksomhet. For å gi et grunnlag i vitenskapelige metoder som benyttes for å fremskaffe medisinsk kunnskap gis det også en serie av forelesninger og gruppeundervisning som løper gjennom hele semesteret (Vitenskapsseminar).

I forlengelsen av dette er det viktig at studentene utvikler en begynnende forståelse for deres fremtidige yrkesrolle og for forhold som virker inn på samspillet mellom pasient og behandler. Det er også et mål for semesteret at studentene skal utvikle arbeidsmåter som er hensiktsmessige i forhold til studiemodellen, med vekt på problembasert læring (PBL).

Integreringen mellom basalfag og kliniske fag som er valgt som hovedmodell for denne studieplanen medfører at noen emner først blir behandlet grundig relativt sent i studiet. Undervisningen i første semester må derfor sikre at studentene vet nok om de ulike temaene til at de kan ha fullt utbytte av undervisningen (særlig den kliniske undervisningen) i senere semestre. Det viktigste kriteriet ved utvalg av fagemner og temaer som skal inngå i første semesters undervisning, har derfor vært om temaet må eller bør behandles i første semester, som grunnlag for undervisningen senere i studiet.

Holdningsmål

- Respekt og omsorg for pasienten

- Respekt for samfunnet og forståelse av at helse og sykdom blir påvirket av kulturelle, sosiale og moralske krefter
- Respekt for kunnskap og vilje til kritisk refleksjon

Se også avsnittene om de enkelte fagblokker!

Ferdighetsmål

Seks allmenne ferdighetsmål er sentrale i første semester. Disse overordnede ferdighetsmålene tar sikte på at studentene skal utvikle en studieatferd som fremmer læring, forståelse og kritisk sans, integrasjon av kunnskap på ulike fagområder og forberedelse til fremtidig yrkesrolle.

- mestring av studentaktive læringsformer, inkludert problembasert læring
- begynnende mestring av forholdet mellom behandler og pasient
- kunne gi elementær førstehjelp
- beherske sentrale statistiske metoder og bruk av statistikkprogram for PC
- kunne beskrive styrker og begrensninger ved ulike vitenskapelige metoder som benyttes for å fremskaffe helsefaglig kunnskap
- Studentene skal kjenne til hvilke tjenester og samlinger biblioteket tilbyr og bli i stand til å finne relevant og pålitelig informasjon fra utvalgte faglige kilder.

Ferdighetsmålene blir nærmere omtalt i kapittel 4, Undervisnings- og læringsformer.

Kunnskapsmål

De kunnskapsmessige læringsmålene er skissert i underkapittel 3.2 og 3.5 nedenfor. Se også læremidler, kapittel 5.

Det er studentenes oppgave å utdype og avgrense disse læringsmålene i overensstemmelse med egne interesser og ambisjoner, men med støtte og veiledning fra læringsmiljøet i 1. semester. Denne støtten inkluderer bl. a. diskusjoner i pbl-grupper, innspill fra veiledere, deltagelse på forelesninger, kurs og seminarer, anbefalte læremidler, og mulighet til å kontakte lærere og andre fagpersoner ved behov. Oppgavesett fra tidligere eksamener med sensorveiledninger er også nyttige (se kapittel 6, Evaluering/eksamen).

3.2 Hovedstruktur og faglig innhold i 1. semester

Semesteret er delt i tre faglige *emneblokker*. I tillegg kommer Examen philosophicum, for dem som ikke har tatt denne eksamen allerede. Anbefalt litteratur finnes på nettside: <http://www.ub.uio.no/umh/litteratur/medisin/1.semester.html>

De tre emneblokkene skal kort presenteres, med de overordnede læringsmål for hver blokk.

3.2.1 Humanbiologi (HB)

Studentene skal etter blokken kunne redegjøre for hovedtrekk av menneskekroppens bygning og funksjon. De skal kunne forklare med enkle ord, for eksempel til en pasient, hva som er de viktigste oppgavene til organsystemene og de fleste organene. De skal også, uten å gå i detalj, kunne redegjøre for hvordan oppgavene utføres og sammenhengen mellom bygningen av organene og deres funksjon. Således skal de kunne gi en enkel fremstilling av hvordan naturen har løst forskjellige sentrale oppgaver, som behovet for transport, for regulering av indre miljø, for kommunikasjon, osv. Det forventes ikke detaljerte kunnskaper om anatomiske strukturer og fysiologiske prosesser. Studentene skal kunne redegjøre kort for enkle prinsipper innen medisinsk genetikk.

Blokken skal også ta opp evolusjonsaspekter, slik at studentene kan gjøre kort rede for menneskets plass i dyrerekken, og hvilke krefter som fører til endring av arter over tid.

Temaer i humanbiologi-blokken:

- menneskets plass i naturen
- bevegelsesapparatet
- hjertet, blodårene og lymfeårene
- lungene og luftveiene
- hormonsystemet
- nervesystemet
- fordøyelseskanalen
- nyrene og urinveiene
- infeksjonsforsvar
- forplantning
- genetikk
- evolusjon

3.2.2 Individ og kommunikasjon (IK)

Hovedmålet med denne emneblokken er at studentene skal få en grunnleggende forståelse av mennesket som et individ i samspill med sine omgivelser, med spesiell vekt på implikasjonene for behandler-pasientforholdet.

Den første pasientkontakten er lagt til denne emneblokken. Hovedmålet for den tidlige pasientkontakten er å gi studenten det første innblikk i hvordan det er å være behandler, å være pasient og i det å samtale med pasienter. Samtidig legges vekt på oppøving i sentrale ferdigheter i kontakten med pasienter.

Det er et mål å skape forståelse hos studenten for at menneskelig atferd både har stabile trekk (som kommer til uttrykk i personligheten) og er under kontinuerlig utvikling og endring. Både stabilitet, utvikling og endring har implikasjoner for medisinsk, odontologisk og klinisk ernæringsfysiologisk praksis.

Studenten skal etter blokken kunne redegjøre for

- hva som menes med en bio-psyko-sosial modell.
- noen prinsipper for atferd (persepsjon, læring, emosjoner) generelt og sykdoms- og helse- og risikoatferd spesielt
- hva som menes med personlighet, og på hvilken måte en forståelse av personlighetsdimensjoner kan ha implikasjoner i behandlerarbeidet
- noen grunntrekk i menneskets utvikling og for betydningen av pasientens utviklingstrinn og familiesituasjon for undersøkelse og behandling
- sammenhengen mellom familieforhold og helse og sykdom
- viktige aspekter ved det å leve med varig sykdom eller funksjonsbegrensninger, forståelse av reaksjoner og mestringsstrategier.
- viktige trekk ved mellommenneskelig samspill generelt og relasjonen –pasient – behandler spesielt.
- hvordan sosiale prosesser former vår oppfatning og atferd som henholdsvis pasient og behandler og for hva som ligger i begrepene pasientrolle, yrkesrolle og profesjon

3.2.3 Samfunn, metode og etikk (SME)

Hovedmålet med denne emneblokken er at studentene skal få en grunnleggende forståelse av hvordan biologiske forhold og samfunnsforhold (politiske, kulturelle og moralske) er med på å forme folkehelsen og helsetjenesten. Etter blokken skal studentene kunne gjøre rede for hovedtrekkene ved helse og sykkelighet nasjonalt og globalt. De skal kjenne til helsetjenestens organisering og de viktigste arbeidsformene innenfor forebyggende og helsefremmende virksomhet. Studentene skal ha innsikt i de viktigste statistiske og epidemiologiske metodene som brukes til å framskaffe den kunnskap klinisk og samfunnsmedisinsk virksomhet bygger på. De skal også ha kjennskap til grunnleggende begreper i den medisinske etikken, samt de sentrale verdiene helsetjenesten bygger på.

Samfunnsmedisin

(Samfunnsmedisin brukes her som samlebetegnelse for folkehelsearbeid innen medisin, odontologi og ernæring).

Samfunnsmedisin er grupperett arbeid for å:

- kartlegge sykdom og helse i befolkningen samt de miljøfaktorene som påvirker helsetilstanden
- iverksette og administrere helsetjenester
- tilrå fordeling av helseressurser

Samfunnsmedisinsk kunnskap er i stor grad basert på bruk av epidemiologiske forskningsmetoder. Slike metoder benyttes for å fremskaffe pålitelig informasjon fra grupper av individer for å beskrive helsetilstanden, teste hypoteser om sykdomsårsaker og evaluere effekten av forebygging og behandling. Epidemiologiske data framskaffer

det kvantitative grunnlaget for klinisk virksomhet og forebyggende tiltak.

Foruten de overordnede læringsmål nevnt foran, er målet med undervisningen i samfunnsmedisin i 1. semester, at studentene skal:

- kjenne hovedtrekkene i den historiske utviklingen av helsetilstanden i Norge
- kjenne til sammenhengen mellom sosial ulikhet og helse og forstå årsakene/mekanismene bak sosiale helseforskjeller
- kjenne vanlige definisjoner og klassifikasjoner av helse og sykdom
- få kjennskap til praktisk samfunnsmedisin med vekt på helsefremmende og forebyggende arbeid
- kunne redegjøre for de vanligste vitenskapelige metoder og studiedesign som benyttes for å kartlegge helsetilstanden og faktorer som former denne
- forstå prinsippene for kunnskapsbasert praksis både i klinisk og samfunnsmedisinsk arbeid

Vitenskapsseminar

Vitenskapsseminaret utgjør en del av undervisningen i SME-blokken, og inneholder utvalgte tema innen samfunnsmedisin, statistikk og etikk. Til sammen skal denne delen av undervisningen utgjøre en helhet som skal presentere ulike sider av forskningsprosessen og synliggjøre vitenskap/forskning som en naturlig del av studiene i medisin, odontologi og ernæring.

Målene med undervisningen i vitenskapsseminaret er at studentene skal kunne:

- identifisere helsevitenskapenes kjernespørsmål
- gi grunnleggende kriterier for at forskningsspørsmålene er gode (nyttig svar, økt kunnskap, presist spørsmål, besvarbart)
- gjøre rede for normer for god vitenskap
- redegjøre for vitenskapelige metoder som benyttes for å fremskaffe medisinsk kunnskap
- redegjøre for styrker og svakheter ved ulike forskningsdesign
- redegjøre for ulike statistiske og epidemiologiske grunnbegreper
- beregne utvalgte mål for sammenheng mellom eksponering og sykdom
- kjenne hovedelementene i en vitenskapelig publikasjon
- kjenne til hvordan medisinsk kunnskap oppsummeres

Statistikk

Svar på spørsmål om forebygging, diagnostisering, behandling og prognose er avhengig av et stort antall uforutsigbare faktorer. For eksempel kan sykdom forårsakes av miljø, mikroorganismer eller pasientfaktorer. På samme måte kan symptomer, respons på behandling og en pasients prognose være avhengig av mange variable som det er umulig å kjenne til eller kontrollere eksakt. Statistikk brukes til å gjøre slik usikkerhet (eller sikkerhet) presis. Statistiske metoder bruker informasjon som er

tilgjengelig fra studier basert på et stort antall pasienter og kan trekke kunnskap ut fra slik kompleks informasjon.

Målet med statistikkundervisning er at studentene skal

- forstå og lage et brukervennlig sammendrag av numerisk informasjon - for eksempel grafiske sammendrag
- teste en enkel hypotese - for eksempel om mobiltelefoner gir hjernesvulst, og gi et mål på hvor sikker konklusjonen er
- sammenligne informasjon om forskjellige grupper - for eksempel utfallet for de som mottar medisin A og de som mottar medisin B
- forstå hvor sannsynlig en hendelse er for en pasient - for eksempel ett års overlevelse, å gi et estimat for hvor usikker prediksjonen er.

Webside til Statistikk ligger her:

http://www.med.uio.no/imb/stat/undervisning_kurs/index.html

Klikk på: Studentundervisning.

Etikk

Studentene skal ha kjennskap til grunnleggende begreper og utviklingstrekk i den medisinske etikken, samt de sentrale verdier som helsetjenesten bygger på.

Studentene skal ha kunnskap om grunnleggende posisjoner og prinsipper i medisinsk etikk, samt forstå deres relevans for løsningen av etiske problemer og utfordringer.

Studentene skal ha kjennskap til noen sentrale etiske problemstillinger i medisinsk og helsefaglig profesjonsutøvelse, samt identifisere de normer og verdier som er relevante i løsninger av bestemte etiske problemstillinger.

Studentene skal tilegne seg verktøy for etisk refleksjon og argumentasjon, samt å kunne argumentere for forskjellige handlingsalternativ basert på identifiserbare normer og verdier.

3.3 Organisering av semesteret

Undervisningen i humanbiologi (HB) er lagt til de første 13 ukene av semesteret. Undervisningen i individ og kommunikasjon (IK) er i hovedsak lagt fra uke 14 til 19. Undervisningen i samfunn og metode (SME) foregår gjennom hele semesteret, fra uke 0 til uke 19 og inkluderer også "Vitenskapsseminaret".

Gjennom alle semesterets uker vil en søke å se de ulike temaene som behandles i sammenheng. For hver uke er det satt opp temaer som danner hovedoverskriftene for uka.

Integrasjonen mellom temaene ivaretas gjennom de problembaserte oppgavene (Pbl-oppgave) som berører temaer fra mer enn én av emneblokkene, ofte alle tre. Problembasert læring (PBL) står sentralt i den nye studieordningen. Gjennom PBL-oppgavene blir arbeidet i hver enkelt uke integrert, slik at stoffet mest mulig henger sammen. I hver PBL-oppgave blir stoffet fra emneblokkene om human biologi eller individ-kommunikasjon sett i sammenheng med de temaene fra emneblokken om metode og samfunn som undervises den uka.

3.4 Examen philosophicum

Exphil er obligatorisk, se kapittel 10 for mer informasjon.

Skisse av hovedstrukturen i semestret

Prinsipp-plan:

Vår		
1	Human	Samfunn,
2	biologi	metode
3		&
4		etikk
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		Ex phil

PÅSKEFERIE		
12	Human	Samfunn,
13	biologi	metode
14		&
15		etikk
16		Individ
17		&
18		kommunikasjon
19		
20	EVALUERIN G	

Høst		
1	Human	Samfunn,
2	biologi	metode
3		&
4		etikk
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		Individ
16		&
17		kommunikasjon
18		
JULEFERIE		
19	Samf., metode og etikk	Individ og komm.
20	EVALUERIN G	

3.5 De enkelte uker i semesteret

UKE 0: Introduksjon

Helse og samfunn

Målet for introduksjonsuken er at studentene skal begynne å forstå den dynamiske sammenhengen mellom individers helse og sykkelighet og samfunnets ressurser, miljø, kultur og politikk. Den biopsykososiale modellen blir introdusert.

Vitenskapsseminar, del 1: Helse og vitenskap (SME)

Vitenskapsseminaret er et langsgående seminar som løper gjennom hele semesteret, og inneholder utvalgte tema innen samfunnsmedisin/epidemiologi, statistikk og etikk (se side 17). Seminaret skal gi studentene et grunnlag i ulike vitenskapelige metoder som benyttes for å fremskaffe helsefaglig kunnskap. *Introduksjonsforelesningen* skal gi studentene et innblikk i at det kan knytte seg usikkerhet til helsefaglig kunnskap og at en "vitenskapelig sannhet" endrer seg over tid. Forelesningen skal videre gjøre studentene kjent med ulike vitenskapelige tilnærminger, definisjon av vitenskapelig kunnskap og hypotesetesting.

Første møte med praksisopplegget

Odontologi- og ernæringsstudenter får egne introduksjoner til praksisundervisningen i uke 0. Tannlegestudentene samles i det odontologiske fakultets klinikklokaler i Geitmyrsveien, og ernæringsstudentene møter sin praksisveileder. Medisinstudentene møter sin praksisveileder i uke 2. Nærmere opplysninger på informasjonsmøtet ved semesteråpning.

Praktisk informasjon

UKE 1: Evolusjon, sannsynlighet og risiko, informasjonsinnhenting

Statistikk: Hvorfor trenger du statistikk? Hva er tilfeldighet? (SME)

Introduksjon til statistikk med en gjennomgang av de viktigste grunnene til hvorfor statistikk er viktig for helsepersonell. Studentene skal også bli kjent med elementære regneregler for sannsynlighet.

Menneskets plass i naturen (HB)

I denne uken skal studentene danne seg et bilde av mennesket som art og av livets utvikling på jorden. Disse temaene blir illustrert og utdypet i uke 2-13. Studentene skal kjenne hovedtrekkene i den biologiske utviklingslæren illustrert med eksempler fra mikroorganismer og vertebrater. Studentene skal kjenne til at utviklingen av mennesket som art strekker seg over flere millioner år, med svært små endringer de siste 50 000 til 100 000 år, at sykdom kan oppstå på grunn av avvik mellom det livsmiljøet som individene utsettes for i dag og det livsmiljøet som har styrt menneskeslektens evolusjonsmessige tilpasninger.

Bibliotekkurs og Helsefaglig informasjonssøking

Studenten skal etter bibliotekkursene ha oversikt over hvilke tjenester og samlinger biblioteket stiller til rådighet. Studenten skal kunne tolke litteraturlister og utføre enkle

søk i utvalgte databaser som støtte for tilegnelse av helsefaglig kunnskap og løsning av PBL-oppgaver.

PBL-oppgave: Fra Mombasa til Hamarøy.

UKE 2: Bevegelsesapparatet, forskningsspørsmål, diagnose, prognose, betinget sannsynlighet

Statistikk: Kan jeg stole på testen? (SME)

Betinget sannsynlighet. Sensitivitet og spesifisitet av diagnostiske tester. Bayes lov. Litt mer sannsynlighetsregning.

Helsefaglig kunnskap: Hva er det og hva kan det brukes til? (SME)

Studentene skal forstå hva anvendt helsefaglig kunnskap er og hvordan det utnyttes i klinisk og samfunnsmedisinsk arbeid.

Bevegelsesapparatet (HB)

Studentene skal sette seg inn i menneskekroppens struktur og hvordan skjelett, ledd og muskler er tilpasset aktuelle krav til styrke, stabilitet og bevegelighet. Studentene skal kunne gi noen eksempler på hvordan fysisk aktivitet og inaktivitet påvirker struktur og funksjon i bevegelsesapparatet.

Vitenskapsseminar, del 2: Fra fruktbare forskningsspørsmål til gode vitenskapelige publikasjoner (SME)

Studentene skal kunne: identifisere helsevitenskapenes kjernesporsmål; gi grunnleggende kriterier for at forskningsspørsmålene er gode (nyttig svar, økt kunnskap, presist spørsmål, besvarbart); kjenne hovedelementene i en vitenskapelig publikasjon; kunne gjøre rede for normer for god vitenskap

Vitenskapsseminar, del 3: Diagnose og prognose (SME)

Studentene skal kunne kjenne til betydningen av usikkerhet knyttet til diagnostisk testing (sensitivitet og spesifisitet)

Vitenskapsseminar, del 4: Tenkemåter og arbeidsmåter i helsefagene (SME)

PBL-oppgave: En treningstur i høstmørket.

UKE 3: Sirkulasjonsorganene og en statistisk programpakke

Teoretiske og operasjonelle mål for helsetilstand og sykkelighet (SME)

Studentene skal kunne gi eksempler som belyser den praktiske bruken av disse begrepene.

Statistikk (lab): Introduksjon til den statistiske programpakken SPSS (SME)

Hvordan organisere og beskrive data?

Intercellulær transport: Sirkulasjonsorganene (HB)

Studentene skal sette seg inn i oppgaver, bygning og virkemåte for hjertet, blodåre- og lymfeåresystemet. Studentene skal kjenne hovedtrekkene i hvordan blodstrømmen til ulike organer blir regulert og tilpasset organismens behov. Studentene skal også kjenne til mekanismer som bidrar til å stanse eller begrense blødninger.

PBL-oppgave: Livet er avhengig av hjertet.

UKE 4: Respirasjonsorganene, helse- og sykdomsbegrepet, helse og sosial lagdeling, binomisk forsøk

Helse og sosial lagdeling (SME)

Studentene skal kjenne til sammenhengen mellom sosial ulikhet og helse. De skal også forstå årsakene/mekanismene bak sosiale helseforskjeller.

Helse og sykdomsbegrepet (SME)

Studentene skal kjenne til vanlige definisjoner om helse og sykdom.

Intercellulær transport: Respirasjonsorganene (HB)

Studentene skal sette seg inn i oppgaver, bygning og virkemåte for lunger og brystkasse. Studentene skal kunne gi en enkel fremstilling av lungefunksjon, gassveksling i lungene, gasstransport i blodet og hvordan respirasjonen blir regulert i overensstemmelse med organismens behov.

Statistikk: Uavhengige forsøk i vitenskap og medisin (SME)

Studentene skal gjøre seg kjent med begrepet uavhengighet og med den binomiske fordelingen. Introduksjon til hypotesetesting.

PBL-oppgave: Et lungeproblem.

UKE 5: Hormonsystemet, ungdomshelse, epidemiologiske forskningsdesign, relativ risiko

Statistikk: (SME)

Statlab: Sannsynlighetsregning, Bayes lov, binomisk fordeling.

Ungdomshelse (SME)

Studentene skal kjenne til ungdommens spesielle helseproblemer og helseatferdkultur, og at dette har sammenheng med den biologiske pubertetsutviklingen.

Intercellulær kommunikasjon: Hormoner (HB)

Studentene skal sette seg inn i grunnleggende begreper vedrørende kjemisk overføring av informasjon mellom celler, oppbygning og virkemåte av det endokrine system, og hovedfunksjonene til de viktigste hormonene i kroppen.

Vitenskapsseminar, del 5: Sykdomsmål, mål for sammenheng mellom eksponering og sykdom (SME)

Studentene skal kunne forstå utvalgte observasjonelle epidemiologiske studiedesign (tverrsnitt- kohorte- og kasus-kontrolldesign), enkelte grunnleggende epidemiologiske begreper (innsidens, prevalens, risikofaktor, populasjon, utvalg), og kunne beregne mål for sammenheng (Relativ Risiko)

PBL-oppgave: Pubertet.

UKE 6: Nervesystemet, normalfordeling

Statistikk: Variasjoner i medisinske målinger (SME)

Studentene skal gjøre seg kjent med normalfordelingen både som selvstendig fordeling og som en tilnærming til binomisk fordeling

Nervesystemet (HB)

Studentene skal sette seg inn i nervesystemets oppgaver, bygning og virkemåte. De skal kunne gi en enkel fremstilling av likhetstrekk og forskjeller mellom hormonelle og nervøse signalmekanismer og eksempler på samvirke mellom hormonelle og nervøse signaler i styringen av kroppens indre organer. Studentene skal også kjenne noen prinsipper for hvordan sensoriske (forskjellige sanseinntrykk) og motoriske signaler blir dannet og bearbeidet i nervesystemet.

PBL-oppgave: Rar i hånden

UKE 7: Fordøyelseskanalen, næringsinntak, global helse, estimering og hypotesetesting

Global helse (SME)

Studentene skal kjenne noen hovedtrekk ved den globale fordeling av helse, ulike mål for global helsetilstand og virkemidler i internasjonalt helsearbeid.

Statistikk: Kan funnet mitt generaliseres? (SME)

Studentene skal sette seg inn i statistisk induksjon – generalisering fra utvalg til univers. Statistisk signifikantesting og estimering av binomisk p.

Statlab: Testing av binomisk p, normalfordeling

Homeostase: Fordøyelse og ernæring (HB)

Kroppens celler lever i et stabilt miljø. Studentene skal sette seg inn i hvordan dette miljøet blir regulert. Det er et omfattende kunnskapsområde, og det blir viktig å integrere nye begreper (ernæring, fordøyelse, væskebalanse, ekskresjon) med temaer fra tidligere uker (sirkulasjon, respirasjon, stoffskifte) og studere hvordan det endokrine systemet og nervesystemet styrer og samordner disse prosessene.

Hovedtemaet denne uken er oppgaver, oppbygning og virkemåte for fordøyelsessystemet.

PBL-oppgave: Et liv på vann og brød.

UKE 8: Nyrene, helse og kunst, kji-kvadrat-test

Statistikk: Har flere pasienter effekt av den nye behandlingen? (SME)

Studentene skal lære kji-kvadrat-test til sammenligning av andeler, estimering av absolutt forskjell og relativ risiko.

Helse og kunst

Studentene skal få en forståelse av hvordan kunst kan være en kilde til innsikt og refleksjon om helsefagene og helsearbeiderens rolle.

Homeostase: Ekskresjon og væskebalanse (HB)

Studentene skal sette seg inn i nyrenes oppgaver, bygning og virkemåte. Studentene skal kunne gi en enkel fremstilling av nyrenes funksjon, og se deres funksjon i sammenheng med andre organsystemer som bidrar til å regulere kroppens indre miljø (sirkulasjonssystemet, respirasjonssystemet, fordøyelsessystemet, nervesystemet og hormonsystemet).

PBL-oppgave: En akutt sykdom.

UKE 9: Infeksjonsforsvar, medisinsk historie, paret t-test

Medisinsk historie: Helse i et historisk perspektiv, med vekt på smittsomme sykdommer (SME)

Studenten skal kjenne til hovedtrekkene i utviklingen av helsetilstanden i historisk perspektiv, blant annet eksemplifisert ved infeksjonssykdommene.

Medisinsk etikk (SME)

Medisinsk etikk i et historisk perspektiv

Statistikk: Å trekke slutninger om et gjennomsnitt (SME)

Studentene skal sette seg inn i paret t-test og estimering av konfidensintervall for gjennomsnitt.

Statlab: Sammenligning av andeler. Kji-kvadrat-test, estimering av differanse og relativ risiko (RR).

Infeksjonsforsvar: immunsystemet (HB)

Studentene skal sette seg inn i hvordan kroppen forsvarer seg mot mikroorganismer. Studentene skal kunne gi en enkel fremstilling av de ulike elementene i infeksjonsforsvaret og kunne gjøre kortfattet rede for begrepene bakterie, virus, sopp, protozo, betennelse, infeksjon, allergi, vaksinasjon og transplantasjon.

Midtsemesterevaluering: Studentenes eget opplegg. Den tillitsvalgte for kullet leder møtet.

PBL-oppgave: Gamle Garnvik.

UKE 10: Artenes videreføring, kommunikasjonstrening, toutvalgs t-test

Kommunikasjonstrening (IK)

Ferdigheter i strukturert kommunikasjon er viktig i arbeid med pasienter, og slike ferdigheter kan læres. Dette temaet introduseres i denne uka.

Uka inneholder en forelesning og den første av tre sesjoner i et kurs i kommunikasjon, med vekt på praktiske øvelser. Med utgangspunkt i kommunikasjonstreningen i denne uka skal studentene i løpet av semesteret selv foreta intervjuer med videoopptak. Kurset fortsetter så i ukene 14 og 18. Målet med dette temaet er dels å tilegne seg noen grunnleggende prinsipper om mellommenneskelig samspill og å anvende disse i forståelse av forholdet mellom behandler og pasient. Det blir arbeidet videre med kontaktetablering, kartlegging av pasientens anliggende og måter å stille spørsmål på.

Statistikk: Er det forskjell i effekten av to behandlinger? (SME)

Toutvalgs t-test, estimering av konfidensintervall for gjennomsnittlig differanse.

Statlab: t-tester, estimering av konfidensintervall for gjennomsnitt, parett-test.

Artenes videreføring: Forplantning (HB)

Studentene skal sette seg inn i hovedtrekkene ved de mannlige og kvinnelige kjønnsorganenes bygning og funksjon, og kunne se forplantningssystemet hos menneske i relasjon til forplantningssystemer hos primater, pattedyr og levende organismer generelt. Studentene skal også få kjennskap til P-pillers virkningsmekanismer og til seksuell atferd.

PBL-oppgave: Magesmerter.

UKE 11: Genetikk, litteratursøk

Artenes videreføring: Genetikk (HB)

Studentene skal sette seg inn i sentrale begreper knyttet til enkel arv og kjenne til hvordan risiko for gjentakelse av arvelige tilstander med enkel arv kan beregnes. Studentene skal kjenne til modell for gens og miljøfaktors medvirkning ved multifaktoriell arv, og at risiko for tilstander med multifaktoriell arv baseres på empiriske risikotall. Studentene skal vite hvordan man beregner frekvenser av genotyper i populasjoner.

Vitenskapsseminar, del 6: Litteratursøk på emne arvelighet og genetiske risikofaktorer for sykdom (SME)

Studentene skal kunne utføre enkle emnesøk i Medline med utgangspunkt i presise spørsmålsformuleringer og beherske kombinasjonssøk og enkel avgrensning av søk.

PBL-oppgave: Alvorlig sykdom i familien.

UKE 12: Evolusjon, etikk, forskningsdesign, utvalgsstørrelse

Artenes videreføring: Evolusjon (HB)

Studentene skal sette seg inn i hovedtrekkene i den biologiske utviklingslæren. Studentene skal kunne gi en enkel fremstilling av mekanismer som fører til evolusjon, og diskutere disse i relasjon til menneskets utviklingshistorie og migrasjonshistorie de siste 5-6 millioner år.

Medisinsk etikk (SME)

Etter en innledningsforelesning om konkurrerende posisjoner i medisinsk etikk skal studentene gjøre seg kjent med pasientautonomi som etisk prinsipp, det informerte samtykke, taushetsplikt, helsepersonells rettigheter og plikter.

Vitenskapsseminar, del 7: Planlegging av et kontrollert klinisk forsøk for å vurdere effekt av behandling (SME)

Studentene skal kjenne til ulike epidemiologiske og eksperimentelle forskningsdesign med vekt på kontrollert klinisk forsøk (RCT). Studentene skal kjenne til enkelte sentrale temaer og begreper i forbindelse med planlegging av kontrollerte forsøk, som randomisering og blinding.

Vitenskapsseminar, del 8: Utvalgsstørrelse (SME)

Studentene skal kunne beregne nødvendig antall pasienter inkludert i en studie i noen enkle situasjoner, basert på tanker om statistisk teststyrke.

PBL-oppgave: Gir de opp?

UKE 13: Sykdomsadferd, kontrollerte kliniske forsøk, praksis

Individ og kommunikasjon (IK)

Studentene skal tilegne seg noen prinsipper for atferd (persepsjon, læring, emosjoner) generelt og sykdoms- og helseatferd spesielt

Vitenskapsseminar, del 9: Analyse av kontrollert klinisk forsøk (statlab) (SME)

Studentene skal i denne øvelsen bl.a. analysere data fra en klinisk utprøving av et aktivt medikament mot placebo. De skal spesielt vurdere om gruppene er sammenlignbare ved studiestart, de skal se på hva som er et rimelig effektmål og de skal vurdere effekten av frafall underveis i studien.

Vitenskapsseminar, del 10: Metodologisk vurdering av kontrollerte kliniske forsøk (SME)

Studentene skal i denne forelesningen vurdere enkelte sentrale aspekter ved kvaliteten av kliniske studier. Spesifikt skal de kunne forskjellen på intention-to-treat analyse og per-protocol analyse, og de skal kunne vurdere klinisk signifikans opp mot statistisk signifikans.

Praksisstudium (IK)

Første sesjon i praksisutplassering skjer denne uken.

PBL-oppgave: Nesten for sent

UKE 14: Kosthold, kultur og kommunikasjon, regresjon

Ernæring

Studentene skal kjenne til sentrale begrep knyttet til kostholdsundersøkelser, kosthold og helse, samt forhold som påvirker kostholdet i ulike sosiale og kulturelle grupper.

Statistikk: Hvordan beskrive lineær avhengighet? Hvordan håndtere flere forklaringsvariable? (SME)

Studentene skal få en introduksjon til lineær regresjon – også basert på analyser i SPSS. Introduksjon til multipel regresjon.

Statlab: Utvalgsstørrelse, tester, estimering, regresjonsanalyse.

Klinisk kommunikasjon

I annen sesjon av kommunikasjonskurset blir studentenes egne videoopptak gjennomgått.

Praksisstudium (IK)

Nærmere informasjon om praksis blir gitt tidlig i semesteret. Etter første dag i praksis blir praksiserfaringene drøftet i praksisseminar, som holdes separat for medisin-, ernærings- og odontologistudenter.

PBL-oppgave: Sukkersyken og kulturen

UKE 15: Forskningsetikk, epidemiologiske design, ”number needed to treat”, praksis

Vitenskapsseminar, del 11: Grunnbegreper i epidemiologisk forskning (SME)

Studentene skal kunne drøfte formål, svakheter og styrker ved ulike epidemiologiske forskningsdesign. Studentene skal videre kunne beregne utvalgte assosiasjonsmål og mål som angir en risikofaktors betydning (impact) for helse i befolkningen (number needed to treat, tilskrivbar risiko for populasjonen)

Vitenskapsseminar, del 12: Kausalitet og risiko i helsefaglig forskning (SME)

Studenten skal kjenne til risikobegrepet og kausalitetsbegrepet i helsefaglig forskning

Kliniske forsøk - pasientkontakt (SME)

Med forståelse av noen epidemiologiske grunnbegreper (uke 11) skal studentene kunne formulere utsagn om ulike sykdommers forekomst.

Statistikk: Epidemiologiske analyser (SME)

Studentene skal få noe kjennskap til prinsipper for analyse av epidemiologiske studier
Statlab: Repetisjon – alle typer oppgaver

Utplassering i praksis (IK)

PBL-oppgave: Skal jeg delta i forsøket, doktor?

UKE 16: Leve med kronisk sykdom og funksjonsbegrensning, kvalitativ forskningsmetode

Studentene skal gjennom forelesninger og en praktisk øvelse (PBL-oppgave) sette seg inn i hvordan det er å leve med en kronisk sykdom eller funksjonsbegrensning. Følgende temaer tas opp.

- Begrepene funksjon, funksjonshemning, funksjonsbegrensning
- Reaksjoner og mestringsstrategier ved kronisk sykdom og funksjonsbegrensning
- Det å sette seg inn i andre menneskers situasjon. Empati. Profesjonell holdning.
- Helse- og risikoatferd

Vitenskapsseminar del 13: Praktisk øvelse i forskningsdesign, beregning av mål for sammenheng og betydning (impact) av en risikofaktor for sykdom (epilab) (SME)

Studentene skal designe en epidemiologisk studie, beregne relativ risiko, odds ratio, number needed to treat og tilskrivbar risiko for populasjonen

Vitenskapsseminar del 14: Kvalitativ metode (SME)

Studentene skal kjenne til bruksområder, styrker og svakheter ved kvalitative metoder i medisinsk forskning. Det gis en innføring i kvalitative metoder til bruk i medisinsk forskning. Forelesningene vil dels gi teoretisk kunnskap og innføring i ulike metoder/teknikker for datainnsamling, dels eksempler på hvordan kvalitative metoder er brukt for å belyse medisinske problemstillinger.

PBL-oppgave: Praktisk øvelse knyttet til det å leve med kronisk sykdom eller funksjonsbegrensning

UKE 17: Utvikling, familie, personlighet, vitenskapelig sannhet, summering av kunnskap, helsetilstanden nasjonalt og globalt

Personlighet, utvikling, familie (IK, SME)

Personlighet. Målet med dette temaet er å forstå mennesket som et individ. Det legges vekt på å se på personligheten som en integrerende og stabil komponent i atferd. Noen grunnleggende begreper og funn fra personlighetspsykologi gjennomgås:

- definisjon av personlighet
- viktige dimensjoner for beskrivelse og forståelse av personligheten
- betydningen av personlighet i medisinsk behandling

Familie. Formålet er at studentene skal se betydningen av familien som sosial institusjon, både heterofile og homofile samlivsformer og sammenhengen mellom familieforhold og helse, sykdom, sykdomsattferd og mestring.

Utviklingspsykologi. Følgende temaer gjennomgås:

Noen hovedlinjer i personens utvikling fra barn til ungdom, voksen og eldre omtales med hovedvekt på de viktigste fasene i barnets utvikling og betydningen av pasientens alder ved undersøkelse og behandling. Det holdes et kurs om problemstillinger forbundet med sykdomsbehandling av barn.

Vitenskapsseminar, del 15: Helsetilstanden i Norge og globalt. Samspill mellom arv, miljø og helse (SME)

Studentene skal kunne gjøre rede for hovedtrekkene ved helse og sykkelighet nasjonalt og globalt; og kjenne til begreper og metoder for å studere samspill mellom arv, miljø og helse.

Vitenskapsseminar, del 16: Hvordan kommer man frem til en vitenskapelig sannhet? (SME)

Studentene skal kjenne til betydningen av kausalitet, assosiasjon og signifikansnivå, samt kjenne til hvordan kunnskap samles og håndteres

PBL-oppgave: Tretten år.

UKE 18: Samfunnsmedisin i praksis, praksis

Samfunnsmedisin i praksis

Gjennom praktiske eksempler skal studentene få innsyn i samfunnsmedisinsk arbeid lokalt, nasjonalt og globalt.

Seminar: »Kommunikasjonstrening»

I denne uka fortsetter undervisningen om kommunikasjon med tredje kurssesjon, der studentene får tilbakemelding på videointervjuene som er tatt opp i løpet av semesteret.

Praksisstudium (IK)

PBL-oppgave: Slankepillen på blå resept og kost og mosjon på grønn resept?

UKE 19: Profesjon, repetisjon, praksis

Statistikk (SME): Statistikk som metode i medisinen

Oppsummering. Statistikkens rolle i helseprofesjoner: i dag og i framtiden.

Profesjoner i helsetjenesten

Det er et mål å forstå hvordan lege-, klinisk ernæringsfysiolog- og tannlegerollen og deres atferd formes av sosiale prosesser. Profesjonene drøftes i et sosiologisk og profesjonsetisk perspektiv.

Praksistudium (IK)

UKE 20: Eksamen

Evaluering

4. Læringsmål

Læringsmål og faglig innhold finner du på:

<http://www.uio.no/studier/emner/medisin/med/MEDSEM1/v09/fag/>

5. Undervisnings- og læringsformer

Definisjon av undervisningsformene finner du på:

<http://www.uio.no/studier/program/medisin/undervisningsformer/index.xml>

5.1 Forelesninger

Forelesningene vil bli brukt til å introdusere nytt stoff, til å gi en oversikt over større emner, og til å kommentere nyere kunnskap som ikke alltid er kommet med i lærebøkene.

5.2 Gruppetimer

5.2.1 Problembasert læring (PBL)

Denne arbeidsformen, som står svært sentralt i studiet, gir studentene betydelig innflytelse på og ansvar for egen læring og åpner for integrasjon på tvers av fagområder. Oppgaveteksten beskriver et fenomen eller et hendelsesforløp fra virkeligheten, som studentene skal skaffe seg tilstrekkelig kunnskap om og innsikt i til

at de kan forstå og forklare underliggende mekanismer.

Arbeidet følger en oppsatt plan og er delt i tre hoveddeler: (1) innledende gruppemøte på mandager, der studentene blir enige om felles læringsmål, (2) selvstendig kunnskapstilegnelse gjennom uka, og (3) avsluttende gruppemøte på torsdager..

Arbeidet med PBL-oppgaver følger gjerne sju trinn:

- danne seg en oppfatning av situasjonen/klargjøring av begreper
- identifisere problemer
- foreslå mulige årsaker ("hypoteser")
- drøfte sammenhenger mellom problem(er) og årsak(er)
- formulere behov for læring
- innhente kunnskap
- anvendelse av kunnskapene

Det er svært nyttig å bruke tavla aktivt under arbeidet i gruppene. Etter arbeidet med hver PBL-oppgave bør gruppen evaluere hvordan den har arbeidet med oppgaven.

Hver PBL-gruppe består av ca. 10 studenter og har en fast lærer som veileder.

Oppgaver for veiledere og studenter i PBL-gruppearbeid

Felles

Veileder og studenter har sammen ansvaret for at *gruppen fungerer som den skal*. I dette inngår felles ansvar for en *åpen og aksepterende atmosfære* slik at alle kan delta uten at spørsmål eller forslag betraktes som "dumme". *Tilbakemelding og evaluering* underveis skal gå begge veier. Første møte bør begynne med en *avklaring av gjensidige forventninger*.

Studentens ansvar/oppgaver

Tilstedeværelse på gruppemøter.

Det ødelegger arbeidet for de andre hvis noen stadig ikke er til stede

Aktivitet på møtene – alle studentene er forventet å delta og ha forberedt seg i henhold til læringsbehovene som gruppen i fellesskap har kommet frem til

Pass på at *prosessen går fremover* – i hovedtrekk i samsvar med de 7 trinnene

Utfordre hverandre med hensyn til argumentasjon og begrunnelser for konklusjoner og utsagn

Veileders ansvar/oppgaver

Bidra til at arbeidet følger de nødvendige trinn i logisk problemløsning (de 7 trinnene). I tidlig fase av en oppgave bør veilederen bidra til åpen diskusjon, deretter til valg og fokusering

Bidra til styring mot adekvate læringsmål ved spørsmål og oppfordring til oppsummeringer underveis. For dette må veilederen ha godt kjennskap til målene for semesteret og hva studentene kan fra før

Ved avslutning av 2. Møte skal *oppgaven evalueres* i samarbeid med veilederen. Det fylles ut et eget skjema som leveres til semesterlederen

Bidra til realisme i læringsbehovene, hvis de truer med å bli for omfattende; også til at det ikke brukes for mye tid på perifere aspekter underveis

Ved spørsmål *bidra til at studentene går i dybden* og ikke bare nøyer seg med overflatiske kunnskaper og forklaringer

Når det oppstår *konflikter*, er veilederens oppgave å hjelpe gruppen til å se at det er et problem – ikke alene sørge for at det løses

Gi råd om hvordan/hvor *informasjon* kan innhentes.

5.2.2 Klinisk kommunikasjon (obligatorisk undervisning)

Kurset går over 3 sesjoner à 2 timer. I løpet av semesteret skal studentene selv gjøre intervjuøvelser som tas opp på video.

1. Kunnskapsmål (i henhold til forelesninger og pensum)

- kunnskaper om grunnleggende aspekter ved behandler/pasientkommunikasjon
- kunnskaper om den biopsykososiale modell
- kunnskaper om empatibegrepet

2. Ferdighetsmål

- åpne en konsultasjon, etablere kontakt
- bygge opp et tillitsforhold
- kartlegge pasientenes forventninger og anliggende
- formulere spørsmål
- oppmerksomhet på pasientens emosjonelle signaler for å kunne gi en åpnende empatisk intervensjon
- lære fasiliteringsteknikker for å hjelpe pasienten til å frembringe informasjon
- avslutte en konsultasjon

3. Holdningsmål

- en biopsykososial forståelse
- forståelse av at kommunikasjon er viktig for pasienttilfredshet, etterlevelse og bedring av helse
- forståelse av at kommunikasjon og empati er noe som kan og må læres gjennom trening og refleksjon

NB: Kurset er obligatorisk. Ett fravær med tungtveiende dokumentert begrunnelse kan godkjennes. Studenten må da umiddelbart ta kontakt med undervisningsleder v/Avd. for Atferdsfag (tlf. 51108) for å planlegge gjennomføring av kurset.

Kontaktperson for medisin og ernæring: Berit Bakken, Institutt for medisinske atferdsfag, berit.bakken@medisin.uio.no, tlf. 22 85 10 20

Kontaktperson for odontologi: Jorun Torper, Avdeling for pedodonti og atferdsfag, Geitmyrsveien 71, jorun.torper@medisin.uio.no, tlf. 22 85 20 60

5.3 Øvingstimer/ferdighets- og prosedyretrening

5.3.1 Kurs og seminarer

En rekke forskjellige undervisningsformer er samlet under disse betegnelsene. I Humanbiologi arrangeres laboratoriekurs der studentene selv ser i mikroskop eller utfører enkle eksperimenter for å gjøre seg kjent med nye fenomener, observasjon og tolkning av observasjoner. I Samfunn og metode arrangeres statistikk-lab'er som gir øvelse i bruk av statistiske metoder. I Individ og kommunikasjon blir kurs og seminarer brukt til bearbeidelse av praksiserfaringer, trening i kommunikasjon og gjennomgåelse av tema "barnet som pasient".

I forbindelse med kurs og seminarer deles kullet opp i mindre grupper, som kan variere fra én type undervisning til en annen.

Vitenskapsseminar

Vitenskapsseminaret løper gjennom hele 1. semester, med plenumsforelesninger og gruppeundervisning. Seminaret inneholder utvalgte tema innen samfunnsmedisin, statistikk og etikk, og utgjør en helhet som presenterer ulike sider av forskningsprosessen og synliggjør vitenskap/forskning som en naturlig del av studiene i medisin, ernæring og odontologi.

IT-forelesning

Målsettingen med forelesningen er å gi elementær innsikt og ferdigheter i bruk av universitetets datanett, strukturert lagring av informasjon på datamaskinen, tekstbehandling og elektronisk post.

På forelesningen gjennomgås universitetets IT-reglement, og det gis en kort oversikt over universitetets datanett. Vi gjennomgår litt om passord, Mine studier, utskrift m.m. Det er forventet at alle nye studenter følger forelesningen.

Henvendelser om IT-problemer rettes til de lokale IT-ansvarlige på Domus Medica (orakel-hjelp@medisin.uio.no) eller Domus Odontologica (drift-iob@odont.uio.no). Se punkt 2.2.

Kurset Helse og sykdom i kunsten

Formålet med kurset Helse og sykdom i kunsten er å vise hvordan ulike kunstformer kan fornye og utdype forståelsen av de kliniske og de samfunnsmessige sidene ved

fagene. 1. semester skal gi deg grunnleggende innsikt i kroppens bygning og virkemåte i frisk og syk tilstand. 1. semester skal også gi innsyn i behandler- og pasientrollen, samt i vekselspillet mellom fag, sykелighet og samfunn. Bare deler av disse emnene kan måles, veies og telles med vitenskapelige metoder. Forventninger, fornemmelser, fordommer og fortolkninger er viktige realiteter i tannlegen, legen, og ernæringsfysiologens forhold til pasienten og samfunn. Skjønnlitteratur, billedkunst, musikk, film, teater, dans og arkitektur blir derfor mulige kilder til innsikt og refleksjon om helsearbeiderens oppdrag og rolle. Kurset består av en introduksjonsforelesning og fire plenumsseminarer, hver av to timers varighet, sentrert rundt musikk, skjønnlitteratur, billedkunst og arkitektur. Seminarene vil gi deg nærkontakt med musikk, billedkunst, arkitektur og litteratur. Helse og sykdom i kunsten er ment som en appetittvekker og introduksjon. Vi håper du får lyst til å forsette å nyansere og utvide din fagkunnskap med kunst gjennom studietiden og senere i yrkeslivet. I et eget kompendium for kurset finner du korte veiledninger slik at du kan gå noen skritt videre på egen hånd. Kompendiet er ment som et supplement og erstatter ikke deltagelse i undervisningen.

Førstehjelpskurs

Formålet med kurset er å gi en innføring i livreddende førstehjelp. Kursets varighet er 6 timer og omhandler:

- den bevisstløse pasient - frie luftveier – praktisk trening
- hjerte-lunge-redning - praktisk trening
- skadebehandling - blødninger/bruddskader – hode/nakke/ryggskader
- skadestedet - opptreden på skadestedet - praktisk øvelse

Laboratoriekursene:

Alle som skal delta i laboratoriekursene må skaffe seg laboratoriefrakker.

Kurs i histologi (uke 3-6)

Formål

Kurset har tre formål:

1. lære å bruke mikroskop og studere mikroskopiske prepater (snitt) og elektronmikroskopiske bilder. I de senere semestrene er mikroskoperingen for en stor del basert på selvstudium
2. å konkretisere det mer abstrakte stoffet i lærebøker og forelesninger. Å se vev og organers bygning i «virkeligheten» er et godt hjelpemiddel i læringen. På kurset brukes som eksempler vev og organer som har relasjon til PBL-oppgavene
1. erverve begynnende kunnskaper om celler, vev og organers oppbygning ved studium av lysmikroskopiske snitt og elektronmikroskopiske bilder

Organisering og praktiske forhold

- Det er til sammen 4 kursdager, hver på 2 timer. Vanligvis er det en pause omtrent midtveis.
- Hver student har et mikroskop, og får utdelt et snitt ad gangen til å studere. I tillegg deles det ut relevante elektronmikroskopiske bilder (EM-bilder).
- Kursene er koordinert med uketema. De er plassert slik i uken at vevene/ organene som skal studeres har vært omtalt på forelesning *før* kursdagen. *Det blir derfor ikke gitt systematiske gjennomgåelser av teori på kursene.*
- Studentene arbeider vanligvis først to og to eller alene med snittet/EM-bildet før læreren foretar en gjennomgåelse - mest mulig i dialog med studentene – ved hjelp av mikroskop med videotilknytning.

Det forutsettes ikke at studentene anskaffer egne lærebøker i histologi i dette semesteret.

Les gjennom «Veiledning i undersøkelse av mikroskopiske preparater» før første kursdag, og ta med heftet på kurset. Det gir en kort innføring i bruk av mikroskopet. Det sier også litt om fremstilling og farging av mikroskopiske preparater, og gir enkle råd om arbeidsform på kursene.

Ordensregler for histologisalen

Ordensreglene er slått opp på histologisalen og vil bli gjennomgått i første plenunumstime i uke 3.

Program for histologikurs, 1. semester

Der hvor ikke annet er angitt, er snittene fra menneske og farget med hematoxylin og eosin (H+E)

P: Lysmikroskopiske preparater

EM: Elektronmikroskopiske bilder

Kursdag 1 (uke 3) *Celler og blodårer*

Innføring i bruk av mikroskopet.
Identifikasjon av celler lysmikroskopisk
Cellestruktur i elektronmikroskopet
Blodårenes bygning, blod

Kapillær

P-1: Millimeterpapir
P-2: Utstryk leverceller
EM-1: Levercelle
P-4: Snitt gjennom arterie og vene
EM-2: Tv.snitt og l.snitt av kapillær, fra human muskel

Kursdag 2 (uke 4) *Hud og respirasjonsorganer*

Epitelveg (dekkeepitel og kjertelep.) og bindeveg	P-5:	Snitt gjennom tynn hud
Lunge (med luftrørgrener og alveoler)	P-6:	Lunge (katt; PAS og H+E)
Lunge (diffusjonsbarrieren)	EM-5:	Alveolvegger (katt)

Kursdag 3 (uke 5) *Bevegelsesapparatet og endokrine organer*

Benveg, brus og bindeveg	P-7:	Kneledd (katt)
Bygning av ledd	«	
Vektsone (epifyseskive)	«	
Endokrine kjertler	P-8:	Hypofyse (forlapp og baklapp)

Kursdag 4 (uke 6) *Nervesystemet og muskelveg*

Tverrstripet muskulatur	P-9:	Snitt fra tungen
«	EM-6:	L.sn. tverrstripet muskulatur
Glatt muskulatur	P-10:	Tynntarm (tv.sn. katt, PAS-farget)
Perifer nerve	P-12:	Tv.sn. isjiasnerven (osmikert)
Sentralnervesystemet	P-13:	Tverrsnitt av ryggmarg (Bodian-f.)

Kurs i sirkulasjon (uke 3)

Målet for kurset er at studentene skal lære å måle puls og blodtrykk med enkle hjelpemidler, og forstå at pålitelige målinger krever praktisk øvelse og kjennskap til vanlige feilkilder.

Kurset kan også hjelpe studentene til å forstå noen grunnleggende sirkulasjonsfysiologiske mekanismer og deres kliniske betydning. Disse kunnskapene vil bli utdypet og anvendt i 3. og 5. semester.

Kurs i respirasjon (uke 4)

Målet for kurset er at studentene skal bli kjent med to enkle metoder for å vurdere lungenes funksjon:

1. Luftveismotstand

Luftveismotstanden er meget liten hos friske personer, men noen sykdommer, f. eks. astma, kan gi store økninger av luftveismotstanden. Bl. a. for å tilpasse doseringen av astma-medisiner er det behov for en enkel måleteknikk som gir tilstrekkelig informasjon om luftveismotstanden. Et eksempel er maks-flowmetere, som måler maksimal luftstrøm når vi puster ut (volum pr. tidsenhet).

2. Lungelyder

I store luftveier er gassstrømmen turbulent. Dette skaper en lyd som kan høres med et stetoskop. Normalt høres "hvit lyd" ("alle frekvenser" er representert) over lungene under innpust, og svakere eller ingen lyd under utpust. Patologiske lungelyder kan bl. a. skyldes svingninger i luftveiene, åpning av små luftveier som ble lukket under utpust, og friksjon mellom lungenes overflate og innsiden av brystveggen.

Kurs i sansene (uke 6)

Målet for kurset er å introdusere noen viktige aspekter ved nervesystemets funksjon gjennom praktiske eksperimenter. Sansene blir brukt som eksempel, fordi studentene kan gjøre klassiske psykofysiske observasjoner med enkle midler.

Persepsjon betyr sansefølelse, d.v.s. den subjektive opplevelsen vi har av en sansepåvirkning. *Psykofysikk* er studiet av kvantitative relasjoner mellom subjektive (psykologiske) sanseopplevelser og de objektive (fysiske) stimuli som utløser dem.

Sanseorganene gir oss et sterkt selektert og redigert bilde av verden som omgir oss. Øyet er f. eks. følsomt for elektromagnetisk stråling, men bare for bølgelengder mellom 400 og 700 nm. Alle sanseorganer, inkludert øyet, overfører energi fra én form, f. eks. lys, til en annen, elektriske signaler i nerveceller (sensorisk transduksjon). Fra disse elektriske signalene fremhever nervecellene i hjernen visse aspekter på bekostning av andre (signalbehandling). Begge disse trinnene er viktige for våre subjektive sanseopplevelser, som kan avvike mye fra fysiske beskrivelser av sansepåvirkningene.

Kurs i Saliva (uke 7)

Formålet med denne øvelsen er å bli kjent med bikarbonatsystemet med saliva (spytt) som utgangspunkt, med deler av den refleksbuen som styrer salivasekresjonen og noen av de sansene som er knyttet til denne og med de viktigste funksjonene til saliva. I kurset vil man anvende kunnskaper fra kjemien (3KJ) for å beregne bufferkapasiteten i saliva ved hvile og stimulert saliva. Syre-base regulering i saliva vil bli diskutert i forhold til lignende syre-base regulering andre steder i fordøyelseskanalen og i andre organer, som blir berørt i dette og senere semestre.

Salivasekresjonen.

Sekresjonen er regulert av en refleksbue. Refleksbuen består av en afferent del som går fra reseptorer (f.eks. smaks- og lukteorganer og fra mekaniske reseptorer rundt tannrøttene) til sentralnervesystemet. Stimulering av reseptorene vil kunne øke spyttsekresjonen. Fra sentralnervesystemet til spyttkjertlene går den efferente delen av

refleksbuen som stimulerer kjertelcellene til sekresjon. Hvilesekresjonen er den sekresjon som finner sted uten påviselig ytre stimulering, mens stimulert sekresjon hovedsakelig oppnås ved smaksstimulering eller tygging eller ved kombinasjon av disse.

Salivas funksjoner.

Saliva har ved sin væskemengde en rensende evne. Den renses munnhulen for så vel matrester som giftige stoffer, deriblant tungmetaller og syre. Saliva har ved sin væske og mukøse konsistens en fuktende virkning på slimhinnene. Slimhinnene beskyttes også ved at saliva bløtgjør maten og smører den med muciner før nedsvelging. Den smørende virkningen er viktig for all bevegelse som skal skje i munnhulen, både tale, tygging, suging, diing og svelging. Bløtgjøring og oppløsning av føden er viktig for fordøyelsen. Ved enzymer (amylase, lipase) i saliva kan fordøyelsen av karbohydrater og fett påbegynnes i munnhulen. Saliva løser opp smaksstoffene slik at disse kan oppfattes av smaksløkene. I tillegg beskytter saliva og komponenter i saliva slimhinnene og tennene mot bakterieangrep. Nedsatt salivasjon gir munntørhet (eg. bivirkning ved bruk av flere medikamenter), og man kan få infeksjoner i slimhinne og utvikling av det vi kaller »galopperende karies». Salivas bufferkapasitet har også en viss betydning for kariesutviklingen.

pH-regulering.

Organismen har behov for syre-base regulering i mange sammenhenger. Respirasjon- og nyrefunksjonen er viktig for regulering av syre-base i kroppens indre miljø. Teknisk sett er fordøyelsestraktus et langt rør utenfor kroppen men med transport til og fra kroppens indre miljø. I flere deler av dette rørsystemet er det sekresjon av syre eller base og behov for regulering av pH. I magesekken kan konsentrasjonen av H^+ ioner bli 150 mM (pH 3.8). Dette overskuddet av H^+ ioner nøytraliseres, når mageinnholdet kommer over i tolvfingertarmen, av base i sekret fra bukspyttkjertelen og lever.

Saliva har normalt en svak sur pH (6.7) når den utskilles ved hvile. Det er flere mekanismer som bidrar til å holde pH i saliva konstant:

1. Bikarbonatsystemet
2. Fosfatbuffersystemet
3. Proteiner
4. Væskemengden i saliva
5. Produksjon av base i plakk
6. Sialin

Ved stimulering av salivasekresjonen øker pH og kan nå pH 7.8 ved høye sekresjonshastigheter. Bikarbonatsystemet er det viktigste buffersystemet for kroppens syre-base regulering ved respirasjon, nyrefunksjon, i saliva, ved syresekresjonen i magen og basesekresjonen fra lever og bukspyttkjertel (pankreas). Fosfatbuffersystemet er viktig for demineralisering- og remineraliseringsprosessen i tennene.

Øvelsen består i å:

- a) Måle sekresjonshastigheten for helsaliva ved hvile og ved stimulering. Dette er tester som brukes i klinikken som et objektivt mål f.eks. hos pasienter som klager over munntørhet.
- b) Måle bufferkapasiteten i helsaliva ved hvile og stimulering.

Kurs i evolusjon (uke 12)

Mål.

1. Studere utseende og konsistens av de indre organene hos pattedyr før de blir sprit- eller formalin-behandlet, slik menneskelige organer er på en disseksjonssal.
2. Undersøke hvordan de ulike organene ligger i forhold til hverandre.
3. Finne ut om det er store anatomiske forskjeller mellom de indre organene hos et menneske og et vilkårlig valgt pattedyr (rotte).

Praktisk gjennomføring.

Kurset foregår i kjemikurssalen.

Kurset er på 2 timer, uten pause.

Hver PBL-gruppe samarbeider om å studere en rotte.

Hver student får utlevert en disseksjonsveiledning som beskriver gjennomføringen trinn for trinn.

Instruktørene vil vise hvordan de ulike organene lettest kan blottlegges og observeres.

Lærebøker i anatomi tas med til kurset.

5.3.2 Praksis

Pasientkontakt tilrettelegges som fire besøk i en klinisk situasjon, der studentene får møte og samtale med pasienter, som i timeplanen er betegnet som *praksis*. Dette er den eneste undervisningen der lege-, ernærings- og tannlegestudenter skiller lag.

Medisin

For legestudentenes vedkommende blir denne pasientkontakten knyttet til allmennpraksis. Kullet deles i minigrupper på to studenter, som gjennomfører pasientkontakten sammen. Det settes av fire timer til hver sesjon.

Ansvarlige:

Harald Jodalen, Allmennmedisin og samfunnsmedisinske fag, tlf. 22 28 56 05

Ernæring

For ernæringsstudentenes vedkommende vil pasientkontakten bli knyttet til avdeling for klinisk ernæring ved sykehusene i Oslo. Kullet deles i minigrupper på to studenter som gjennomfører pasientkontakten sammen. Det settes av fire timer til hver sesjon de to første praksisdagene (studentene får låne frakker på sykehusene). Praksisdagene 3 og 4 legges henholdsvis til Sosial- og helsedirektoratet, Avd. for ernæring og en næringsmiddelbedrift hvor studentene vil få orientering om formidling rettet mot ulike målgrupper. Detaljert program blir delt ut under introduksjonsuken. All praksis vil bli knyttet opp mot kommunikasjonsundervisningen i 1. semesteret.

Ansvarlig: Lene Frost Andersen, Institutt for ernæringsforskning, tlf: 22 85 13 74,
l.f.andersen@medisin.uio.no

Odontologi

Praksis for odontologistudentene har samme ramme, dvs. 4 besøk á ca 3, 5 timer. Studentene må selv ta med klinikkøy, hvite sokker og hvite sko. Informasjon om hvor du får kjøpt klinikkøy m.m finner du på følgende nettside:
http://www.odont.uio.no/studier/semesterboker/Felles/klinisk_tjeneste_Jun.html

Det er tannklinikker i Den offentlige tannhelstjeneste i Oslo og Akershus som deltar i praksisstudiet i 1. semester, og hver klinikk skal ta imot en gruppe på to eller tre studenter. De samme studentene besøker den samme tannklinikken hver gang og har sin faste praksislærer. Klinikfordelingen vil bli gjort kjent per e-post litt ut i semesteret.

5.4 Obligatorisk undervisning

PBL-gruppene, praksisundervisningen og kurs i klinisk kommunikasjon er obligatorisk.

Øvrig undervisning er frivillig.

Om obligatorisk undervisning for studenter som må gå ned et kull

1) studenter med godkjent PBL-undervisning får ikke følge PBL-undervisningen på nytt (kan ødelegge gruppedynamikken). Studenter som har godkjent praksisundervisning/utplassering får heller ikke følge denne en gang til.

2) studenten kan søke semesterstyret om å få følge annen obligatorisk undervisning (kurs eller klinisk smågruppeundervisning) på nytt. Svaret på søknaden vil avhenge av om det er plass i gruppene. Hvis søknaden innvilges, gjelder de samme fraværsregler som når undervisningen følges første gang.

3) studenter som skal opp til samme eksamen for 3. gang, vil som hovedregel få søknad om å følge obligatorisk undervisning innvilget (ikke PBL- undervisning)

5.5 Regler om fravær fra PBL-undervisning i medisinstudiet, ny studieplan

Se regler om fravær fra PBL-undervisning i medisinstudiet ny studieplan, under studiesiden til medisinstudiet <http://www.uio.no/studier/program/medisin/> under lenken lover og regler.

6. Læremidler/anbefalt litteratur

Anbefalt litteratur, se: <http://www.ub.uio.no/umh/litteratur/medisin/>

Nettbaserte læremidler. Se: <http://www.med.uio.no/studier/medisin/nettlaere.html>

7. Evaluering/eksamen

Eksamen

Eksamen avholdes i form av én integrert, skriftlig eksamensdag **mandag 15. juni 2009**. Frammøte kl. 8.30 ved lesesalene i 1. etasje, Domus Medica. Det vil bli hengt opp oppslag der over hvor hver student skal sitte. Eksamensoppgaver og sensorveiledninger er lagt ut på nett:

<http://www.med.uio.no/studier/eksamen/medisin/oppgaver.xml>

Utfyllende regler til Forskrift om avleggelse og gjennomføring av eksamener og prøver ved Universitetet i Oslo for graden cand.med. ifølge studieplanen av 1996 § 11:

Studenter uten gyldig forfall til eksamen kan ikke fremstille seg til utsatt prøve, og må gå ned et kull. Gyldig forfall er:

- a) Studenten blir syk før eksamen starter (må legitimeres med legeattest utstedt eksamensdagen og leveres Studieseksjonen innen tre dager)
- b) Studenten blir syk under eksamen (studenten må umiddelbart henvende seg til Helsetjenesten, Blindern)
- c) Studenter som får «ikke bestått» til ordinær eksamen
- d) Andre tungtveiende grunner, f.eks. dødsfall i nær familie

Hvilke hjelpemidler er tillatt på eksamen?

Norsk rettskrivningsordbok er tillatt. Til statistikk er det kun tillatt å ta med kalkulator og på eksamen. Lærebok eller annen informasjon skal ikke tas med. På eksamen vil det bli *utdelt* en formelsamling, samt kopier av tabeller fra læreboken. Dette skal du ikke ta med selv.

Hvilken kalkulator kan jeg bruke?

Hovedregelen er at du kan bruke en kalkulator som er tillatt på videregående skole. Den kan gjerne ha grafisk skjerm, innebygde statistikkfunksjoner og være programmerbar.

Det er *ikke* tillatt å benytte kalkulator som:

- Må tilknyttes strømmettet
- Lager støy
- Har infrarød dataoverføring eller annen trådløs overføring, f.eks. innebygd mobiltelefon
- Er av typen håndholdt PC eller lignende, hvor det er mulig f.eks. å oppbevare større dokumenter, scannet informasjon eller annet.

Info om poengsum for skriftlig eksamen

Fakultetsstyret vedtok i juni 2005 å opprettholde karaktersystemet bestått/ikke-bestått.

Det innføres imidlertid i tillegg en uoffisiell poenggiving ved skriftlig eksamen. Begrunnelsen for dette tiltaket er ønsket om bedre tilbakemelding til studentene om prestasjon på skriftlige eksamener. Poengsummen vil ikke bli påført vitnemålet og kan ikke innklages.

Maksimum poengsum er 100. Beståttgrensen er 65. De som får "ikke-bestått", vil fortsatt få tilsendt en skriftlig begrunnelse utarbeidet av eksamenskommissjonen.

I noen semestre (1., 7., 9. og 10. semester) er oppgavene vanligvis inndelt i forskjellige deler/fag (maks fire fag). Det kreves at alle deler/fag er bestått. Det kan derfor i noen få tilfeller oppstå en situasjon hvor studenten får en poengsum over beståttgrensen, men som likevel får karakteren "ikke-bestått" fordi studenten ikke har god nok besvarelse i en del/et fag.

Studentens evaluering av undervisningen

Studieutvalget har utarbeidet retningslinjer. Nærmere orientering gis tidlig i semesteret.

NESTE SEMESTER BEGYNNER MANDAG 17. AUGUST 2009.

8. Fra Forskerlinjen

Rekrutteringsseminar i Auditorium 13 og forskerlinjetreff i "Det internasjonale hjørnet", på DM. Onsdag 11. februar kl. 14.00.

Kl. 14.00. – 16.00, er det rekrutteringsseminar i Auditorium 13.

Hvert semester arrangeres det et seminar for Forskerlinjen. Arrangementet er ment å være et rekrutteringsseminar for medisin-studenter som planlegger å søke Forskerlinjen. Det vil det være innlegg av forskere, en forskerlinjestudent, informasjon om Forskerlinjen og aktuelle forskningsprosjekter. Det vil bli en liten pause med lett servering. Seminaret er åpent for alle studenter.

Kl. 16.00

Etter seminaret vil forskerlinjestudenter arrangere en workshop og forskerlinjetreff med pizzaservering, i "Det internasjonale hjørnet". Der vil dere få mulighet til å møte forskerlinjestudenter. De vil svare på spørsmål om hvordan det er å være forskerlinjestudent, og gi dere praktiske råd i forbindelse med søkeprosessen.

Velkommen!

9. Timeplanen

**Timeplanen ligger også på studieportalen ”Mine Studier”, se:
<https://minestudier.uio.no/>**

Forelesningene foregår i Store auditorium, Domus Medica (forkortet DM).

PBL-undervisningen foregår i grupperom i Domus Odontologica (se pkt. 9 - PBL-veiledere). Merk at fra og med uke 11 er det nye PBL-grupperinger. Se oppslagstavlen ved Studentinfosenteret i uke 10.

Semesteruke 0: Introduksjon Kalenderuke 4

PBL-oppgave: ingen

tirsdag 20.1.09

13:00-15:00	(FOR) Velkomstmøte		Store auditorium GA01	ALLE
-------------	--------------------	--	-----------------------	------

onsdag 21.1.09

08:15-08:45	(KURS) Introduksjon til studiet	Morten Rykke	105 GV01	ODO
08:45-09:00	(KURS) Praktisk informasjon	Mai-Britt Ejlersen Rasmussen	105 GV01	ODO
09:00-12:00	(FOR) Å studere medisin	Øivind Larsen	Store auditorium GA01	MED
09:15-10:00	(KURS) Kort oversikt over sykdommer i tenner og omgivende vev	Finn Fløystrand	105 GV01	ODO
10:15-11:00	(KURS) Terapiformer ved skade i tenner og ved tanntap	Finn Fløystrand	105 GV01	ODO
11:15-12:00	(KURS) Tannanatomi og nomenklatur	Finn Fløystrand	105 GV01	ODO
12:45-13:30	(KURS) Registrering av utdanningsplaner på studentweb	Mai-Britt Ejlersen Rasmussen	105 GV01	ODO
13:30-14:15	(KURS) Introduksjon før undersøkelse og fyllingsregistrering	Nina Rygh	105 GV01	ODO
14:15-15:15	(KURS) Undersøkelse og fyllingsregistrering på medstudent	Nina Rygh		ODO
15:15-15:45	(KURS) Odontologforeningen orienterer		105 GV01	ODO

torsdag 22.1.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Helse og politikk	Pål Gulbrandsen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Samfunnsmedisin (FOR) Helse og miljø	Per Nafstad	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinsk etikk (FOR) Helse og etikk	Bjørn Morten Hofmann	Store auditorium GA01	ALLE
11:15-12:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Helse og vitenskap	Espen Bjertness	Store auditorium GA01	ALLE
12:15-12:45	(FOR) Praktisk informasjon og brannforskrifter	Kjersti Meyer Petersen	Store auditorium GA01	ALLE
13:15-16:00	(KURS) Laboratorieøvelser, avtrykk og modell	Thorbjørn Jæger Ingvaldsen	101 GV01	ODO
14:00-16:00	(FOR) Innlevering av originalvitnemål og politiattest, taushetsprotokoll		Store auditorium GA01	MED
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 23.1.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Helse og kultur	Anne-Lise Orvin Middelthon	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Biopsykososial modell	Reidar Tyssen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:00	(FOR) informasjon om bibliotek	Anne-Marie Baune Haraldstad	Store auditorium GA01	ALLE
11:00-11:15	(FOR) SiO orienterer		Store auditorium GA01	ALLE
12:15-14:15	(KURS) Laboratorieøvelser, avtrykk og modell	Thorbjørn Jæger Ingvaldsen, Finn Fløystrand	101 GV01	ODO
14:30-15:00	(KURS) Gjennomgang og oppsummering	Finn Fløystrand	101 GV01	ODO

Semesteruke 1: Evolusjon - sannsynlighet - risiko - informasjonsinnhenting

Kalenderuke 5

PBL-oppgave: Fra Mombasa til Hamarøy

mandag 26.1.09

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Mennesket som hvirveldyr	Lars Walløe	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Evolusjon	Lars Walløe	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	(FOR) Info. om IT-tjenester og semesterregistrering	Gaute Eriksen Gjein	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-12:15	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P8
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:00	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P9
13:15-14:00	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P1
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:15-15:00	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P2
15:00-15:45	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P3
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 27.1.09

09:00-09:45	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P4
09:45-10:30	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P5
10:45-11:30	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P15
11:30-12:15	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P11
14:00-14:45	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P6
15:00-15:45	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P7
15:45-16:30	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P10

onsdag 28.1.09

11:30-12:15	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P12
11:30-14:00	(KURS) Helsefaglig informasjonssøking	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue 2.etg. GA01	P1-3
11:30-14:00	(KURS) Helsefaglig informasjonssøking	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue uetg. GA01	P4-6
12:15-13:00	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P13
13:15-14:00	(KURS) Bibliotekkurs	Anne-Marie Baune Haraldstad	Biblioteket RH	P14

torsdag 29.1.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
12:30-15:00	(KURS) Helsefaglig informasjonssøking	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue uetg. GA01	P7-9
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 30.1.09

08:30-09:15	(FOR) Om problembasert læring	Britt-Ingjerd Nesheim	Store auditorium GA01	ALLE
09:15-09:45	(FOR) Praktisk informasjon fra Studieseksjonen		Store auditorium GA01	ALLE
10:30-13:00	(KURS) Helsefaglig informasjonssøking	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue 2.etg. GA01	P10-12
10:30-13:00	(KURS) Helsefaglig informasjonssøking	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue uetg. GA01	P13-15
13:15-14:00	Medisinsk statistikk (FOR) Hvorfor trenger du statistikk?	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
14:15-15:00	Medisinsk statistikk (FOR) Hva er tilfeldighet?	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE

Semesteruke 2:
Bevegelsesapparatet - forsknings spørsmål
- diagnose - prognose - betinget
sannsynlighet
Kalenderuke 6

PBL-oppgave: En treningstur i høstmørket

mandag 2.2.09

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Innføring i anatomi	Per Erling Holck	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk statistikk (FOR) Kan jeg stole på testen?	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 3.2.09

Studiedag				ALLE
-----------	--	--	--	------

onsdag 4.2.09

08:30-09:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Helse og vitenskap - del 2	Bjørn Morten Hofmann	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Fra fruktbare forskningsspørsmål til gode vitenskapelige publikasjoner	Bjørn Morten Hofmann	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Diagnose og prognose: kroniske sykdommer	Knut Arne Engedal	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-12:15	Informasjon om studentforeningene på medisin og odontologi		Store auditorium GA01	ALLE
14:00-16:00	(FOR) Møte med praksislærere			MED

torsdag 5.2.09

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Bevegelsesapparatet	Per Erling Holck	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Bevegelsesapparatet	Per Erling Holck	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 6.2.09

08:30-09:15	Vitenskapsteori og metode (SEM) Tenkemåter og arbeidsmåter i helsefagene	Arild Bjørndal	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:15	Vitenskapsteori og metode (SEM) Tenkemåter og arbeidsmåter i helsefagene	Arild Bjørndal	Store auditorium GA01	ALLE

Semesteruke 3: Sirkulasjonsorganene - statistisk programpakke Kalenderuke 7

PBL-oppgave: Livet er avhengig av hjertet

mandag 9.2.09

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Celler og vev (1)	Anne Spurkland	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Sirkulasjon	Lars Walløe	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
10:30-12:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 1	Magne Thoresen	PC-stue 2.etg.GA01	P13-15
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
12:30-14:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 1	Magne Thoresen	PC-stue 2.etg.GA01	P1-3
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
14:30-16:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 1	Magne Thoresen	PC-stue 2.etg.GA01	P7-9

tirsdag 10.2.09

09:30-15:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Rom 2134 GA01	P1-8
09:30-15:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Rom 1128 GA01	P1-8
09:30-15:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Rom 2135 GA01	P1-8
09:30-15:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Nye auditorium 13 GA01	P1-8
09:30-15:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Rom 1151 GA01	P1-8
10:15-10:30	studiedag			ALLE

onsdag 11.2.09

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Celler og vev (2)	Anne Spurkland	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Sirkulasjon	Lars Walløe	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (1)	Jan Aksel Iversen	Kurssal A1.1006 GA02	P1-5
12:30-14:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 1	Magne Thoresen	PC-stue 2.etg. GA01	P4-6
12:30-14:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (1)	Jan Aksel Iversen	Kurssal A1.1006 GA02	P6-10
14:00-16:00	(SEM) Forskerlinjens rekrutteringsseminar		Nye auditorium 13 GA01	ALLE
14:30-16:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (1)	Jan Aksel Iversen	Kurssal A1.1006 GA02	P11-15

torsdag 12.2.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
08:30-10:00	Fysiologi (KURS) Kurs Puls/BT	Maja Elstad, Lars Walløe	Kurssal A1.1006 GA02	P6-10
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
10:30-12:00	Fysiologi (KURS) Kurs Puls/BT	Maja Elstad, Lars Walløe	Kurssal A1.1006 GA02	P11-15
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
12:30-14:00	Fysiologi (KURS) Kurs Puls/BT	Maja Elstad, Lars Walløe	Kurssal A1.1006 GA02	P1-5
14:15-15:45	Odontologi Velkomst på odontologi	Edvard Berger Messelt	Seminarrom A1.1004 GA02	ODO
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 13.2.09

09:30-11:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 1	Magne Thoresen	PC-stue 2.etg. GA01	P10-12
-------------	---	----------------	---------------------	--------

Semesteruke 4:
Respirasjonsorganene - helse- og sykdomsbegrepet - helse og sosial lagdeling - binomisk forsøk
Kalenderuke 8

PBL-oppgave: Et lungeproblem

mandag 16.2.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Helse og sykkelighet i Norge, med vekt på sosial ulikhet	Bjørgulf Claussen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 17.2.09

09:30-16:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Rom 1151 GA01	P9-15
09:30-16:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Store auditorium GA01	P9-15
09:30-16:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Rom 2134 GA01	P9-15
09:30-16:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Rom 1128 GA01	P9-15
09:30-16:00	(KURS) Førstehjelpskurs		Rom 2135 GA01	P9-15
10:15-10:30	studiedag			ALLE

onsdag 18.2.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Hva er helse og hva er sykdom?	Bjørn Morten Hofmann	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk statistikk (FOR) Uavhengige forsøk i vitenskap og medisin	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (2)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P1-5
12:30-14:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (2)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P6-10
14:30-16:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (2)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P11-15

torsdag 19.2.09

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Respirasjon	Gunnar Nicolaysen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Respirasjon	Gunnar Nicolaysen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 20.2.09

09:30-10:15 Fysiologi (KURS) respirasjonskurs
10:30-11:15 Fysiologi (KURS) respirasjonskurs
11:30-12:15 Fysiologi (KURS) respirasjonskurs

Gunnar Nicolaysen Blodkurssal GA01
Gunnar Nicolaysen Blodkurssal GA01
Gunnar Nicolaysen Blodkurssal GA01

P6-10
P1-5
P11-15

Semesteruke 5: Hormonsystemet - ungdomshelse - epidemiologisk forskningsdesign - relativ risiko

PBL-oppgave: Pubertet

Kalenderuke 9

mandag 23.2.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Ungdomshelse og normalitet	Ole Rikard Haavet	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 24.2.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 25.2.09

08:30-09:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Intercellulær kommunikasjon: Det endokrine system (1)	Jan Oxholm Gordeladze	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Intercellulær kommunikasjon: Det endokrine system (2)	Jan Oxholm Gordeladze	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Histologikurs (3)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P1-5
10:30-12:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 2	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P10-12
10:30-12:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 2	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P13-15
12:30-14:00	Anatomi (KURS) Histologikurs (3)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P6-10
12:30-14:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 2	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P1-3
14:15-15:45	Anatomi (KURS) Histologikurs (3)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P11-15
14:30-16:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 2	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P7-9
14:30-16:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 2	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P4-6

torsdag 26.2.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Organisering av helsetjenesten i Norge	Lars Erik Folkvord Hanssen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 27.2.09

08:30-10:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Grunnbegreper i epidemiologisk forskning- del 1	Per Nafstad	Store auditorium GA01	ALLE
-------------	---	-------------	-----------------------	------

Semesteruke 6: Nervesystemet - normalfordeling

Kalenderuke 10

PBL-oppgave: Rar i hånden

mandag 2.3.09

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Intercellulær kommunikasjon: Nervesystemet (1)	Johan Storm	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Intercellulær kommunikasjon: Nervesystemet (2)	Johan Storm	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 3.3.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 4.3.09

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Celler og vev (3)	Anne Spurkland	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk statistikk (FOR) Variasjoner i medisinske målinger	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (4)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P1-5
12:30-14:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (4)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P6-10
14:30-16:15	Anatomi (KURS) Histologikurs (4)	Anne Spurkland	Kurssal A1.1006 GA02	P11-15

torsdag 5.3.09

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Intercellulær kommunikasjon: Nervesystemet (3)	Johan Storm	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Intercellulær kommunikasjon: Nervesystemet (4)	Johan Storm	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 6.3.09

08:30-10:00	Fysiologi (KURS) Sansene	Arild Njå	Blodkurssal GA01	P1-5
10:15-11:45	Fysiologi (KURS) Sansene	Arild Njå	Blodkurssal GA01	P6-10
12:00-13:30	Fysiologi (KURS) Sansene	Arild Njå	Blodkurssal GA01	P11-15

Semesteruke 7:
Fordøyelseskanalen - næringsinntak
- global helse - estimering og
hypotesetenkning
Kalenderuke 11

PBL-oppgave: Et liv på vann og brød

mandag 9.3.09

08:30-09:15	Ernæringslære (FOR) Fordøyelse	Svein Olav Kolset	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Ernæringslære (FOR) Ernæring	Svein Olav Kolset	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 10.3.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 11.3.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Helsetilstanden i globalt perspektiv	Gerd Holmboe-Ottesen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk statistikk (FOR) Kan funnet mitt generaliseres?	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:30	PBL-tillitsvalgte møte 1.sem.styret	Magne Bryne	Rom 2135 GA01	P1-15
12:00-13:30	Fysiologi (KURS) Saliva	Ann-Kristin Hansen, Bente Gehrken	Histologisal GA01	P9-11
13:45-15:15	Fysiologi (KURS) Saliva	Ann-Kristin Hansen, Bente Gehrken	Histologisal GA01	P6-8

torsdag 12.3.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
08:30-10:00	Fysiologi (KURS) Saliva	Ann-Kristin Hansen, Bente Gehrken	Histologisal GA01	P12-15
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
10:15-11:45	Fysiologi (KURS) Saliva	Ann-Kristin Hansen, Bente Gehrken	Histologisal GA01	P1-4
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 13.3.09

09:30-11:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 3	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P10-12
09:30-11:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 3	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P7-9
11:30-13:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 3	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P1-3
11:30-13:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 3	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P13-15
13:30-15:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 3	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P4-6

Semesteruke 8:

PBL-oppgave: En akutt sykdom

Nyrene - helse og kunst - kji-kvadrat-test

Kalenderuke 12

mandag 16.3.09

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Kroppens indre miljø Introduksjon	Gunnar Nicolaysen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Urinorganene	Gunnar Nicolaysen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 17.3.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 18.3.09

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Salt og vannbalansen	Gunnar Nicolaysen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Immunforsvaret	Michael Rory Daws	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinsk statistikk (FOR) Har flere pasienter effekt av den nye behandlingen?	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE

torsdag 19.3.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 20.3.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (SEM) Helse og kunst. Introduksjon	Jan Christian Dahle Frich	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:15	Samfunnsmedisin (SEM) Helse og kunst - skjønnlitteratur	Jan Christian Dahle Frich	Store auditorium GA01	ALLE

Semesteruke 9:
Infeksjonsforsvar - medisinsk historie -
paret t-test
Kalenderuke 13

PBL-oppgave: Gamle Garnvik

mandag 23.3.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Tuberculosis and medical science in the 19. Century	Ulrich Christoph Gradmann	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Transplantasjon	Michael Rory Daws	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Infeksjon. Betennelse	Michael Rory Daws	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 24.3.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 25.3.09

09:00-10:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 4	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P10-12
09:00-10:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 4	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P7-9
11:00-12:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 4	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P4-6
11:30-13:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 4	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P1-3
13:00-14:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 4	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P13-15

torsdag 26.3.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
10:15-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 27.3.09

09:30-10:15	Medisinsk statistikk (FOR) Å trekke slutninger om et gjennomsnitt	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinsk etikk (FOR) Etikk	Per Nortvedt	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-12:15	Medisinsk etikk (FOR) Etikk	Per Nortvedt	Store auditorium GA01	ALLE

Semesteruke 10:
Artenes videreføring -
kommunikasjonstrening - tautvalgs t-test - litteratursøk
Kalenderuke 14

PBL-oppgave: Magesmerter

mandag 30.3.09

08:30-09:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Atferd og seksualitet	Torbjørn Moum	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Samfunnsmedisin (FOR) Infeksjonssykdommer i et historisk perspektiv	Øivind Larsen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinsk statistikk (FOR) Er det forskjell i effekten av to behandlinger?	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P5
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 31.3.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 1.4.09

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Artenes videreføring	Haakon B. Benestad	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Forplantningssystemet	Haakon B. Benestad	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	Vitenskapsteori og metode Litteratursøk: Genetiske risikofaktorer for sykdom	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue 2.etg. GA01	P1-3
10:30-12:00	Vitenskapsteori og metode Litteratursøk: Genetiske risikofaktorer for sykdom	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue uetg. GA01	P4-6
12:30-14:00	Vitenskapsteori og metode Litteratursøk: Genetiske risikofaktorer for sykdom	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue uetg. GA01	P10-12
12:30-14:00	Vitenskapsteori og metode Litteratursøk: Genetiske risikofaktorer for sykdom	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue 2.etg. GA01	P7-9
14:30-16:00	Vitenskapsteori og metode Litteratursøk: Genetiske risikofaktorer for sykdom	Anne-Marie Baune Haraldstad	PC-stue 2.etg. GA01	P13-15

torsdag 2.4.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 3.4.09

09:00-10:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 5	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P1-3
09:00-10:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 5	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P13-15
11:00-12:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 5	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P4-6
11:00-12:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 5	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P7-9
13:00-14:45	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 5	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P10-12

Semesteruke 11:
Genetikk - litteratursøk
Kalenderuke 16

PBL-oppgave: Alvorlig sykdom i familien

K-grupper = klinisk komm.kurs

mandag 13.4.09

08:00-08:15 2. påskedag

ALLE

tirsdag 14.4.09

08:15-09:00	Medisinsk genetikk (FOR) Genetikk, introduksjon	Eirik Frengen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk genetikk (FOR) Noen genetiske emner	Eirik Frengen	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

onsdag 15.4.09

08:30-09:15	Medisinsk etikk (FOR) Genetikk og etikk	Per Nortvedt	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Innføring i kommunikasjon	Arnstein Finset	Store auditorium GA01	ALLE
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Per Jørgen Wiggen Vaglum	Rom 2134 GA01	K1
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Jorun Torper	Rom A1.1024 GA02	K10
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Odd Carsten Koldsland	Rom A1.1026 GA02	K11
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Erik Skaret	Rom A1.1027 GA02	K12
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Ann Catrin Høyvik	Rom A1.1052 GA02	K13
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Tore Gude	Rom 2135 GA01	K2
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Arnstein Finset	Rom 2141 GA01	K3
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Jan Ole Røvik	Rom 2139 GA01	K4
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Terje Tilden	Rom 2227B GA01	K5
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Harald Hrubos- Strøm	Rom 2227A GA01	K6
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Helge Skirbekk	Rom 2228B GA01	K7
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Trond Arne Mjaaland	Rom 2228C GA01	K8
10:45-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Heidi Andersen Zangi	Møterom atferdsfag GA01	K9

torsdag 16.4.09

08:30-10:00	(PBL) PBL	Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL	Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL	Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL	Rom A1.1018 GA02	P5
10:15-11:45	(PBL) PBL	Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL	Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL	Rom A1.1014 GA02	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL	Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL	Rom A1.1017 GA02	P9
12:00-13:30	(PBL) PBL	Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL	Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL	Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL	Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL	Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)	Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)	Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)	Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 17.4.09

08:30-09:15	Medisinsk genetikk (FOR) Genetikk, avslutning	Eirik Frøengen	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Noen aspekter av evolusjon	Lars Walløe	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Fysiologi (FOR) Artenes videreføring avslutning	Lars Walløe	Store auditorium GA01	ALLE
12:00-13:45	Samfunnsmedisin (SEM) Sykdom og død i norsk malerkunst. Behandlerrollen i norsk malerkunst	Øivind Larsen	Store auditorium GA01	ALLE
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom A1.1052 GA02	P2
16:00-17:00	Odontologi (FOR) Klinisk odontologi: Renhold med praktiske øvelser	Bjørn Frode Hansen	Auditoriet GA02	ODO

Semesteruke 12:
Evolusjon - etikk - forskningsdesign -
utvalgstørrelse
Kalenderuke 17

PBL-oppgave: Gir de opp?

mandag 20.4.09

08:30-09:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Planlegging av et kontrollert klinisk forsøk	Haakon E. Meyer	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Planlegging av kontrollert klinisk forsøk	Knut Arne Engedal	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinsk etikk (FOR) Medisinsk etikk	Per Nortvedt	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 21.4.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 22.4.09

09:30-11:00	Fysiologi (KURS) Evolusjon	Jan Aksel Iversen, Torill Berg	Blodkurssal GA01	P1-5
11:30-13:00	Fysiologi (KURS) Evolusjon	Jan Aksel Iversen, Torill Berg	Blodkurssal GA01	P6-10
13:30-15:00	Fysiologi (KURS) Evolusjon	Jan Aksel Iversen, Torill Berg	Blodkurssal GA01	P11-15

torsdag 23.4.09

09:30-10:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Utvalgstørrelse	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminarsgruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminarsgruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminarsgruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 24.4.09

08:30-11:00	Medisinsk etikk (FOR) Medisinsk etikk	Per Nortvedt	Store auditorium GA01	ALLE
11:15-12:00	Medisinske atferdsfag (FOR) Atferd, emosjoner	Arnstein Finset	Store auditorium GA01	ALLE
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom A1.1052 GA02	P2

Semesteruke 13:
Sykdomsadferd - kontrollerte kliniske
forsøk. Praksis
Kalenderuke 18

PBL-oppgave: Nesten for sent

mandag 27.4.09

08:30-09:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Klinisk kommunikasjon	Arnstein Finset	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Læring, sykdomsaterd	Arnstein Finset	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1052 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 28.4.09

08:30-12:00	Allmennmedisin (PRAKSIS) Praksis			MED
08:30-12:00	Odontologi (PRAKSIS) Praksis			ODO
12:00-16:00	Allmennmedisin (PRAKSIS) Praksis			MED

onsdag 29.4.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
10:15-12:00	Vitenskapsteori og metode (SEM) Statistikkklab 6	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P1-3
10:15-12:00	Vitenskapsteori og metode (SEM) Statistikkklab 6	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P13-15
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
13:45-15:45	Medisinsk etikk (FOR) Medisinsk etikk	Per Nortvedt	Store auditorium GA01	ALLE

torsdag 30.4.09

09:30-11:15	Vitenskapsteori og metode (SEM) Statistikkklab 6	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P10-12
09:30-11:15	Vitenskapsteori og metode (SEM) Statistikkklab 6	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P7-9
11:30-13:15	Vitenskapsteori og metode (SEM) Statistikkklab 6	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P4-6
13:30-14:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Metodologisk vurdering av kontrollerte kliniske forsøk	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
14:30-16:15	Samfunnsmedisin (SEM) Helse og kunst - helse og musikk	Audun Myskja	Store auditorium GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 1.5.09

08:00-08:15	Offentlig høytidsdag			ALLE
-------------	----------------------	--	--	------

Semesteruke 14:
Kosthold - kultur og kommunikasjon -
regresjon
 Kalenderuke 19

PBL-oppgave: Sukkersyken og kulturen

mandag 4.5.09

08:30-10:15	Ernæringstære (FOR) Samfunnsernæring og ernæringsantropologi	Knut-Inge Klepp	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinsk statistikk (FOR) Hvordan beskrive lineær avhengighet	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 5.5.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 6.5.09

08:30-10:15	Allmenntmedisin (SEM) Praktisseminar	Harald Gunnar Jodalen	Store auditorium GA01	MED
08:30-10:15	Odontologi (KURS) Praktisseminar	Jorun Torper Odd C. Koldsland Erik Skaret Ann Catrin Høyvik	Rom A1.1024 GA02, Rom A1.1026 GA02, Rom A1.1027 GA02, Rom A1.1052 GA02	ODO
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Per Jørgen Wiggen Vaglum	Rom 2134 GA01	K1
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Jorun Torper	Rom A1.1024 GA02	K10
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Odd Carsten Koldsland	Rom A1.1026 GA02	K11
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Erik Skaret	Rom A1.1027 GA02	K12
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Ann Catrin Høyvik	Rom A1.1052 GA02	K13
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Tore Gude	Rom 2135 GA01	K2
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Arnstein Finset	Rom 2141 GA01	K3
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Jan Ole Røvik	Rom 2139 GA01	K4
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Terje Tilden	Rom 2227B GA0	K5
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Harald Hrubos- Strøm	Rom 2227A GA01	K6
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Helge Skirbekk	Rom 2228B GA01	K7
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Trond Arne Mjaaland	Rom 2228C GA01	K8
10:30-12:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Heidi Andersen Zangi	Møterom atferdsfag GA01	K9

torsdag 7.5.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Helse/sykdom og modernitet	Jan Christian Dahle Frich	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
09:30-11:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 7	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P13-15
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 8.5.09

09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1027 GA02	P2
09:30-11:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 7	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P10-12
09:30-11:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 7	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P7-9
11:30-13:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 7	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P1-3
11:30-13:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikklab 7	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P4-6

Semesteruke 15:
Forskningsetikk - epidemiologisk design
- Number Needed to Treat. Praksis
Kalenderuke 20

PBL-oppgave: Skal jeg delta i forsøket, doktor?

mandag 11.5.09

08:30-10:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Grunnbegreper i epidemiologisk forskning - del 2	Per Nafstad	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 12.5.09

09:00-13:00	Ex.phil. Eksamen, exphil, selvstudiumvarianten			ALLE
10:15-10:30	studiedag			ALLE

onsdag 13.5.09

08:30-10:15	Samfunnsmedisin (SEM) Medisinske motiver hos Edvard Munch. Helse og arkitektur	Øivind Larsen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 8	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P1-3
10:30-12:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 8	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P13-15
12:30-14:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 8	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P4-6

torsdag 14.5.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
14:00-15:00	PBL-tillitsvalgte møte 1.sem.styret		Rom 2134 GA01	P1-15
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 11 (MED)		Rom 1128 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 12 (MED)		Rom 1151 GA01	ALLE
16:15-18:00	(SEM) Seminargruppe 13 (MED)		Lille auditorium GA01	ALLE

fredag 15.5.09

09:30-10:15	Medisinsk statistikk (FOR) Epidemiologiske analyser	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Kausalitet og risiko i helsefaglig forskning	Bjørn Morten Hofmann	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1052 GA02	P2
11:30-13:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 8	Magne Thoresen	Rom 1128 GA01	P10-12
11:30-13:15	Medisinsk statistikk (KURS) Statistikkklab 8	Magne Thoresen	Rom 1151 GA01	P7-9

0Semesteruke 16:
Leve med kronisk sykdom og funksjonsbegrensning - kvalitativ forskningsmetode
Kalenderuke 21

PBL-oppgave: Å leve med kronisk sykdom/ funksjonsbegrensning

mandag 18.5.09				
08:30-09:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Leve med alvorlig funksjonsbegrensning	Arnstein Finset	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
tirsdag 19.5.09				
08:30-09:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Leve med alvorlig funksjonsbegrensning	Arnstein Finset	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Leve med alvorlig funksjonsbegrensning	Arnstein Finset	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Per Jørgen Wiggen Vaglum	Rom 2134 GA01	K1
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Jorun Torper	Rom A1.1024 GA02	K10
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Odd Carsten Koldsland	Rom A1.1026 GA02	K11
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Erik Skaret	Rom A1.1027 GA02	K12
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Ann Catrin Høyvik	Rom A1.1016 GA02	K13
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Tore Gude	Rom 2135 GA01	K2
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Arnstein Finset	Rom 2141 GA01	K3
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Jan Ole Røvik	Rom 2139 GA01	K4
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Terje Tiden	Rom 2227B GA01	K5
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Harald Hrubos-Strøm	Rom 2227A GA01	K6
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Helge Skirbekk	Rom 2228B GA01	K7
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Trond Arne Mjaaland	Rom 2228C GA01	K8
10:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Heidi Andersen Zangi	Møterom atferdsfag GA01	K9
13:00-14:45	Medisinske atferdsfag (SEM) Barn på sykehus	Trond Haaken Diseth	Nye auditorium 13 GA01	ALLE

onsdag 20.5.09

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
08:30-10:00	Vitenskapsteori og metode (SEM) Praktisk øvelse, forskningsdesign og mål for sammenheng	Haakon E. Meyer, Nafstad, Stigum	Rom 1151 GA01	P13-15
08:30-10:00	Vitenskapsteori og metode (SEM) Praktisk øvelse, forskningsdesign og mål for sammenheng	Haakon E. Meyer, Nafstad, Stigum	Rom 1128 GA01	P10-12
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
10:15-11:45	Vitenskapsteori og metode (SEM) Praktisk øvelse, forskningsdesign og mål for sammenheng	Haakon E. Meyer, Nafstad, Stigum	Rom 1151 GA01	P1-3
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
12:00-13:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
12:00-13:30	Vitenskapsteori og metode (SEM) Praktisk øvelse, forskningsdesign og mål for sammenheng	Nafstad, Søgaard	Rom 1128 GA01	P7-9
12:00-13:30	Vitenskapsteori og metode (SEM) Praktisk øvelse etc.	Nafstad, Søgaard	Rom 1151 GA01	P4-6
13:45-14:30	(FOR) Bruk av forsøksdyr	Vera Astrid Klafstad	Store auditorium GA01	ALLE

torsdag 21.5.09

08:00-08:15	Offentlig høytidsdag			ALLE
-------------	----------------------	--	--	------

fredag 22.5.09

08:30-12:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Kvalitativ metode	Anne-Lise Orvin Middelthon, Per Kristian Hilden Gry Sagli	Store auditorium GA01	ALLE
12:30-13:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Helse og risikofærd	Torbjørn Moum	Store auditorium GA01	ALLE
13:30-14:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Sykdom som avvik	Torbjørn Moum	Store auditorium GA01	ALLE

Semesteruke 17:
Utvikling - familie - personlighet -
vitenskapelig sannhet - summering av
kunnskap - helsetilstanden nasjonalt og
globalt
Kalenderuke 22

PBL-oppgave: Tretten år

mandag 25.5.09

08:30-09:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Individets utvikling	Per Jørgen Wiggen Vaglum	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Personlighet	Per Jørgen Wiggen Vaglum	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Helsetilstanden i Norge.	Camilla Stoltenberg	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

tirsdag 26.5.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 27.5.09

08:30-12:00	Allmennmedisin (PRAKSIS) Praksis			MED
08:30-12:00	Odontologi (PRAKSIS) Praksis			ODO
12:00-16:00	Allmennmedisin (PRAKSIS) Praksis			MED

torsdag 28.5.09

08:30-09:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Familie	Per Jørgen Wiggen Vaglum	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Familie	Per Jørgen Wiggen Vaglum	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

fredag 29.5.09

08:30-09:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Helsetilstanden globalt	Gunnar Aksel Bjune	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:15	Vitenskapsteori og metode (FOR) Vitenskapelige sannheter og kunnskapsoppsummering	Per Nafstad, Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1052 GA02	P2

Semesteruke 18: Samfunnsmedisin i praksis. Praksis

Kalenderuke 23

PBL-oppgave: Slankepillen på blå resept og kost og mosjon på grønn resept?

mandag 1.6.09

08:00-08:15 2. pinsedag ALLE

tirsdag 2.6.09

08:30-09:15	Samfunnsmedisin (FOR) Samfunnsmedisin i praksis; Innledning; Samfunnsmedisin i Norge - ordni	Anders Smith, Gunnar Tellnes	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-10:15	Samfunnsmedisin (FOR) Eksempler på samfunnsmedisinsk praksis fra en kommunleges hverdag	Frantz Leonard Nilsen, Gunnar Tellnes	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Samfunnsmedisin (FOR) Global legemiddelpolitikk; Kamp mot global fattigdom	Atle Fretheim	Store auditorium GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15
15:15-16:45	(PBL) PBL		171 GV05	P14

onsdag 3.6.09

08:30-12:00	Allmennmedisin (PRAKSIS) Praksis			MED
08:30-12:00	Odontologi (PRAKSIS) Praksis			ODO
12:00-16:00	Allmennmedisin (PRAKSIS) Praksis			MED

torsdag 4.6.09

08:30-09:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Pasientbehandling og profesjonsutøvelse	Bjørn Espen Gjelsvik	Store auditorium GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P1
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P3
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P4
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P5
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P10
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P7
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P8
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P9
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1013 GA02	P11
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1014 GA02	P12
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1016 GA02	P13
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1017 GA02	P14
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom A1.1018 GA02	P15

fredag 5.6.09

09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom A1.1052 GA02	P2
10:15-10:30	studiedag			ALLE

Semesteruke 19:
Profesjon - repetisjon. Praksis
Kalenderuke 24

PBL-oppgave: ingen

mandag 8.6.09

09:30-10:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Profesjoner. Info om eksamen	Torbjørn Moum	Store auditorium GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinsk statistikk (FOR) Statistikk som metode i helsefagene	Magne Thoresen	Store auditorium GA01	ALLE

tirsdag 9.6.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

onsdag 10.6.09

08:30-12:00	Allmenntmedisin (PRAKSIS) Praksis			MED
12:00-16:00	Allmenntmedisin (PRAKSIS) Praksis			MED
12:00-16:00	Odontologi (PRAKSIS) Praksis			ODO

torsdag 11.6.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

fredag 12.6.09

10:15-10:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

Semesteruke 20:
Eksamen
Kalenderuke 25

PBL-oppgave: ingen

mandag 15.6.09

09:00-14:00 (OBL) Eksamen

Lesesaler

ALLE

tirsdag 16.6.09

13:00-13:45 (FOR) Gjennomgang av eksamensoppgaven

Torbjørn Moum

Lille auditorium GA01

ALLE

10. Liste over undervisere

Forelesere

Professor Haakon Benestad, avd. for fysiologi
Professor Espen Bjertness, inst. for allmenn og samfunnsmedisin
Professor Arild Bjørndal, inst. for allmenn- og samf.med/Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten
Professor Gunnar Bjune, Seksjon for internasjonal helse
Professor Rune Blomhoff, avd. for ernæringsvitenskap
Professor Per A. Brodal, avd. for anatomi
Professor Pål Brodin, inst. for oral biologi
Professor Magne Bryne, inst. for oral biologi
Professor Bjørgulf Claussen, inst. for allmenn- og samf.med
Førsteamanuensis, Michael Daws, avd. for anatomi
Professor Trond Diseth, Rikshospitalet, Institutt for psykiatri
Student Maja Elstad, avd. for fysiologi
Professor Knut Engedal, Ullevål universitetssykehus
Professor Arnstein Finset, avd. for atferdsfag
Førsteamanuensis, Finn Fløystrand, klinisk odontologi
Førsteamanuensis, Eirik Frengen, Inst. for medisinsk genetikk
Forskningsleder Atle Fretheim, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten
Lege/forsker dr. med. Jan C. Frich, Allmenntmedisinsk forskningsenhet, IASAM
Konsulent Gaute Gjein, Orakeltjenesten
Universitetslektor Bjørn Gjelsvik, inst. for allmenn- og samf.med
Professor Joel Glover, avd. for fysiologi
Professor Jan O. Gordeladze, avd. for biokjemi
Førsteamanuensis Tore Gude, avd. for atferdsfag
Førsteamanuensis Pål Gulbrandsen, Helse Øst kompetansesenter, Ahus
Direktør Lars E. Hanssen, Statens helsetilsyn
Hovedbibliotekar Anne-Marie Haraldstad, bibliotek for medisin og helsefag
Postdoktor Per Kristian Hilden, Seksjon for medisinsk antropologi og sosialmedisin
Førsteamanuensis Bjørn Hofmann, Senter for medisinsk etikk
Professor Per Holck, avdeling anatomi
Førsteamanuensis Gerd Holmboe-Ottesen, inst. for allmenn- og samf.medisin
Førsteamanuensis Ole Rikard Haavet, inst. for allmenn- og samf.med.
Avdelingsingeniør, Thorbjørn Jæger Ingvaldsen, Allmenn voksen
Førsteamanuensis Jan A. Iversen, Inst for oral biologi
Førsteamanuensis Harald Jodalen, inst. for allmenn- og samf.med
Professor Knut Inge Klepp, avd. for ernæringsvitenskap
Professor Øivind Larsen, inst. for allmenn- og samf.med.
Førsteamanuensis Edvard B. Messelt, inst. for oral biologi
Professor Haakon E. Meyer, inst. for allmenn- og samf.med.
Førsteamanuensis Anne Lise Orvin Middelthon, inst. for allmenn- og samf.med.
Professor Torbjørn Moum, avd. for atferdsfag
Overlege Audun Myskja, Senter for livshjelp
Professor Per Nafstad, inst. for allmenn- og samf.med.
Studiedekan Britt Ingjerd Nesheim, Kvinnesenteret UUS
Professor Gunnar Nicolaysen, avd. for fysiologi
Professor Arild Njå, avd. for fysiologi
Kommuneoverlege Frantz Leonard Nilsen, Folkehelsekontoret i Bærum kommune
Professor Per Nortvedt, inst. for allmenn- og samf.med.
Førstekonsulent Mai-Britt Rasmussen, Fakultetsadministrasjonen, Odont. fak.
Veterinær Vera Klafstad Rodas, Inst. for med.basalfag

Professor Morten Rykke, Klinisk odontologi
Postdoktor Gry Sagli, Seksjon for medisinsk antropologi og sosialmedisin
Førsteamanuensis Erik Saxegaard, Klinisk odontologi
Anders Smith, Sosial- og helsedirektoratet
Professor Anne Spurkland, avd. for anatomi
Divisjonsdirektør Camilla Stoltenberg, Nasjonalt folkehelseinstitutt
Professor Gunnar Tellnes, Seksjon for arbeids- og trygdemedisin
Førsteamanuensis Magne Thoresen, avdeling for biostatistikk
Universitetslektor, Nina Thoresen, Klinisk odontologi
Instruktørtannlege Jorun Torper, Avdeling for pedodonti og atferdsfag
Førsteamanuensis Reidar Tyssen, Avdeling atferdsfag
Dr. philos Ingun Ulstein, Ullevål universitetssykehus
Professor Per Vaglum, avd. for atferdsfag
Førsteamanuensis Alix Young Vik, Klinisk odontologi
Professor Lars Walløe, avd. for fysiologi

Praksisundervisningen:

Adm. ansvarlig, medisin: Harald Jodalen, Institutt for allmenn- og samf.med,
tlf. 22 28 06 56, harald.jodalen@medisin.uio.no

Adm. ansvarlig, odontologi: Sverre Gundersen, Det odontologiske fakultet, tlf. 22 85 21 99,
sverre.gundersen@odont.uio.no

Adm. ansvarlig, ernæring: Professor Lene Frost Andersen, Avdeling for ernæringsvitenskap,
l.f.andersen@medisin.uio.no

Praksislærere i odontologi

12 tannleger innen offentlig tannhelsetjeneste.

Bibliotek for medisin og helsefag:

Anne-Marie Haraldstad (undervisning)
Kari Austveg (ukens PBL-oppgave)
Astrid Müller (informasjonsteknologi)

PBL-veiledere, 1.semester, uke 1-10 og uke 11-18

PBL-gruppe og PBL-veileder vil du som er student finne i studieportalen
Mine Studier.

Oppdatert liste over PBL-veiledere vil bli publisert på denne nettsiden ca en uke før
semesterstart:

<http://www.uio.no/studier/emner/medisin/med/MEDSEM1/v09/undervisning/pbl.xml>

Liste over PBL-veiledere og gruppefordeling vil også bli slått opp på oppslagstavla for
1. semester i 2. etg. utenfor Studentinfosenteret på Domus Medica ca. en uke før
semesterstart.

11. Exphil

Examen philosophicum er en viktig del av medisin-, ernærings- og odontologistudiet, og alle som ikke har avlagt denne eksamen tidligere, bør ta sikte på å avlegge eksamen i 1. semester i studiet. Det er satt av tid på timeplanen til dette. Dersom examen philosophicum ikke er avlagt innen utgangen av 4. semester, får du ikke begynne i 5.semester i studiet. Studenter med vitnemål fra andre universiteter eller høyskoler, bes sende bekreftelse på bestått eksamen til Det medisinske fakultet eller Det odontologiske fakultet.

Studieplan

Opplysninger om studieplan, semestertart og undervisningsopplegg finner du på nettsiden: <http://www.uio.no/studier/emner/hf/ifikk/EXPHIL03/> Det er viktig at du holder deg oppdatert om exphil på denne siden.

Det er satt av tre egne seminargrupper for odontologi-, ernærings- og medisinstudiet. Denne undervsingene er obligatorisk. **For å få opplysning om hvilken seminargruppe du er satt opp på må du gå inn i StudentWeb under Innsyn → Undervisningsinfo.**

Dersom du har spørsmål, kan du ta kontakt med ekspedisjonskontoret på Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk i 4. etg. i Niels Treschows hus, tlf: 22 85 69 11, e-post: henvendelser@ifikk.uio.no

12. Fortegnelse over forventede kjemikunnskaper ved begynnelsen av medisin-, ernæring- og odontologistudiet

Emner i kjemi

Eksempler på relasjon til klinisk praksis

GENERELL KJEMI

Atomer, radioaktivitet,

Radionuklider ved undersøkelse og behandling. Strålingsskader
Oksygentoksisitet.

Likevekter, massevirkningslov, termodynamikk, bindingsteori

Klinisk enzymologi. Farmakologi.
Metabolsk regulering (faste, diabetes osv.).

Løsninger, løselighet, faser

Absorpsjon, transport og utskillelse av vann- og lipidløselige forbindelser. Vitaminer.
Icterus. Galle/nyrestein, fluortilsetning, de og remineralisering

Katalyse/ reaksjonskinetikk

Reaksjonsorden (temperaturavhengighet).
Radioaktiv dekomponering. Klinisk farmakologi og enzymologi.

Redoks-reaksjoner

Cellulær respirasjon. Jern. Peroksyder, fri radikaler, og antioksydanter.

pH, syre/base, buffere

pH-regulering. Respiratoriske og metabolske acidoser og alkaloser. Diabetes.
Logaritmiske skalaer (farmakologi, klinisk fysiologiske u. s.), fluorbehandling av tenner.

Elektrolytter, spormetaller

Pre- og postoperativ undersøkelse og behandling. Ernæring, medikamenteffekter, toksikologi, og mangeltilstander. Tarm-, nyre-, hjerte- og muskelsykdommer.
Diabetes. Metaller i munnhulen.

Osmose, overflatespenning

Mikrosirkulasjon. Ødemer. Sjokk.

Gasslover

Respirasjonsfysiologi. Anestesiologi.
Dykkermedisin/flymedisin.

ORGANISK KJEMI

Reaksjonsmåter

Reduksjon, oksydasjon:
Respirasjonsfysiologi Konjugering (leversykdommer). Gruppeoverføring- (enzymologi). Farmakologi.
Toksikologi(medikamentomsetning).

Egenskaper av ketoner, aldehyder, alkoholer, anhydrider, syrer, thioler	Stoffskiftesykdommer, medikamenteffekter og omsetning.
Polymerkjemi	Dentale materialer
Isomeri, stereokjemi	Transportsystemer. Metabolske sykdommer. Medikamenteffekter, ernæring.
Påvisning av organiske forbindelser	Påvisning i biologisk materiale: Glukose, ketoner, gallefargestoffer, aminosyrer mv. Toksikologi. Medikamentanalyser.
Organiske synteser	Farmaka og diagnostika.
Katalyse/reaksjonskinetikk	Klinisk enzymologi. Farmakokinetikk.
Karbohydrater (bare hovedtrekkene)	Diabetes. Malabsorpsjon. Energimetabolisme.
Aminosyrer/proteiner (hovedtrekk)	Emæring. Malabsorpsjon. Stoffskiftesykdommer. Proteinstrukturendringer som årsak til sykdom. Binding av medikamenter.
Lipider (hovedtrekk)	Hyperlipoproteinemier/ atheromatose. Malabsorpsjon. Avleiringssykdommer. Membran-forstyrrelser. Medikamenteffekter, diabetes.

Noen av disse temaene blir berørt i cellebiologien (2. semester), men det er en forutsetning for fremdriften i cellebiologi at studentene kjenner til samtlige av temaene i listen over.

Følgende Internett link anbefales til selvstudium i kjemi. Den er særlig godt egnet og inneholder mange linker videre.

1. <http://schmidel.com/bionet/chem.htm>

I forbindelse med cellebiologi vil følgende Internettadresser kunne være av interesse:

1. <http://web.indstate.edu/thcme/mwking>
2. <http://web.indstate.edu/thcme/mwking/choices.html>